KAVGA YORUM

Fabrikalardan makine sesinden önce *İşçinin Sesi* gelecek!
Yıl: 15, Sayı: 384

İŞÇİNİN SESİ

Kavgayı hızlandır
TKP'yi güçlendir
11 Aralık 1989

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN!

Burjuvazi büyük emperyalist efendilerinden tehditlerle, şantajlarla karşılaşıyor

İT İTE, İT KUYRUĞUNA

Emperyalist güçler Kürt sorununu istedikleri kadar çomaklasınlar, komünistler ayrılma hakkını savunuyorlar. Çünkü bu hak, bütün demokratik haklara yabancı olan emperyalizme değil, Kürt ulusuna aittir.

Emperyalizmin zayıf halkası Türkiye, bir yumak emperyalist çelişkinin içinde debelenip duruyor. Emperyalizmin güçlü halkası olabilmek için emperyalistleşmesi gerektiğini çok iyi bilen burjuvazi, bu doğrultuda adımlarını sıklaşlaştırmaya çalıştıkça, büyük emperyalist efendilerinden tehditlerle, santajlarla karşılaşıyor. Benzeri durumları bundan ta 13 yıl önce, gazetemizde, "it ite, it kuyruğuna" başlıklı bir yazıyla anlatmıştık. Bugünkü durum da tam "it ite, it kuyruğuna" durumudur.

Türkiye, Irak ve Suriye'nin suyunun başını tuttu, o bölgeyi tehdit ediyor. "Terörist" bahanesiyle sıcak takip için fırsat kolluyor. Sınırlarının dışındaki Türklerle hep yakından ilgileniyordu, bir süredir iyice azıttı. Kıbrıs'ta sözde federatif çözümü savunurken, son sıralarda, ilhakı resmileştirme çabalarını gizlemeye bile gerek görmüyor. Dünyadaki Yahudi Türkleri, Hristiyan Türkleri piyasaya sürüyor. Müslümanların hamisi geçiniyor. Sovyet cumhuriyetlerinin bazılarında düpedüz ilhakçı örgütlenme yürütüyor. Azerbeycan ile Ermenistan arasındaki çekişmelerde neredeyse resmen taraf olacak!

Bunlara karşılık, büyük emperyalistler Türkiye burjuvazisine çeşitli şantajlar yapıyorlar. Madam Mitterand, Türkiye'de ezilen Kürt halkı için timsah gözyaşları döküyor. Bununla da kalmıyor, Kürt konferansı vb. örgütlüyor. Şimdi Kıbrıs'la da ilgileniyormuş. Öte yandan ABD, Kıbrıs konusunda ayak diretirken, Ermeni tasarısını Türkiye'nin başı üzerinde Demokles'in kılıcı gibi sallandırırken, aynı sıralarda Ermenistan'dan Kars, Ardahan vb. toprak istemleri duyuldu. Bu arada ABD Kürt halkının "haklarını"(!) savunmaya da hız verdi! AT'nin de bunlara benzer çeşitli taktikleri var.

Bütün bunlar it dalaşıdır. Bu it dalaşı içinde, Kürt sorunu gibi haklı davalar çeşitli emellere alet edilmek isteniyor. Buna karşı, bizim sol liberaller yine "anti-emperyalist"(!) kesildiler. Büyük emperyalist efendilerin "kirli emellerini" pek güzel sergiliyorlar, ama Türkiye'nin sömürgeci baskılarına, emperyalist özlemlerine gelince, o hemen zavallı bir üçüncü dünya ülkesi oluveriyor. Kürt halkının ayrılma hakkını savunmak, emperyalist saldırılar karşısında vatanı ve milleti bölmek(!) oluyor.

Burada bir parantez açalım ve şunu belirtelim ki, bu konuda komünistlerin tutumu ilkeseldir. Emperyalist güçler Kürt sorununu istedikleri kadar çomaklasınlar, komünistler ayrılma hakkını savunuyorlar. Çünkü bu hak, bütün demokratik haklara yabancı olan emperyalizme değil, Kürt ulusuna aittir. Türkiye'nin emperyalist özlemleri dahil, bütün emperyalist manevraları boşa çıkaracak olan da bu ilkeselliktir. Parantezi kapatalım.

Buraya dek sözünü ettiğimiz it dalaşını anlamak, son sıralarda Türkiye'de olan bazı olayları anlamak açısından da çok önemlidir.

Örneğin, Kürt sorununu çomaklayan yalnızca Fransa ya da ABD değil, aynı zamanda Türkiye'dir. İkiyaka köyünde yapıldığı söylenen katliama ilişkin kuşkuları *Günaydın* gibi gazeteler bile ima ettiler. Köye yakın iki "güvenlik" odağı neden müdahale etmedi? Etmedi çünkü, belki de kılık değiştirip katliamı yapan onlardı. Sonra tam Ermeni tasarısı gündemdeyken, nasıl oluyor da "öldürülen teröristler"den 6'sının Ermeni oldukları saptanıyor?

Daha böyle birçok kuşku dile getirilebilir. Şu açıktır ki Türkiye burjuvazisinin iktidar kanadı, Kürt sorununu, bir, Kürt halkını zorunlu göçe iterek ve ağır baskı altında ezerek, iki, Irak'a, Suriye'ye karşı kendi emperyalist emellerine alet ederek ve üç, Kürt diline özgürlük gibi çok geri bir temelde, "çözmeye" çalışıyor. Bu durum burjuvazinin arasında çelişkilere neden oluyor.

Örneğin Paris'te yapılan Kürt Konferansı'na SHP'den katılıp, sonra da atılanlar, farklı bir taktik izleyerek Kürt sorununu büyük emperyalist güçlerin kullanımından çıkarmayı savunuyorlar ve bunu uyguluyorlar. İzlemeye çalıştıkları taktik de, ilkeli demokratlık değil, demokrat görünme taktiğidir.

SHP'den üç yeni kopma daha oldu. Tam bu sırada TBKP bir açıklama yaparak, adında "komünist" sözcüğü olan, yeni bir yasal partinin kurulmakta olduğunu duyurdu. (*Cumhuriyet,* 6 Aralık 1989) Belli ki bu parti de gerek Kürt sorununa, gerekse işçi sınıfına ilişkin olarak, Türkiye'de demokrasinin ne kadar geniş(!) boyutlara sahip olduğuna yalancı şahitlik yapmaya soyunuyor.

Aynı sıralarda, 141-142 ve 163.maddeler de gündemde. Yeni başbakan Yıldırım Akbulut bu konuda "milli mutabakat lazım" diyor. (*Cumhuriyet,* 1 Aralık 1989) Ne raslantıdır ki, TBKP uzunca bir süredir "ulusal mutabakat" diye tutturmuştu. Akbulut da bir tek "ulusal"ı "milli"ye değiştirerek aynı şeyi söylüyor. Belki bu mutabakat sonucunda adında komünist olmayan bir "sol" parti daha doğabilir.

Oyun içinde oyun dönüyor. Ancak oyunlar tiyatro sahnesinde değil, toplumun, iç ve dış çelişkilerle dolu sahnesinde oynanıyor. Bu nedenle evdeki hesaplar çarşıya uymayacak, işçi sınıfımız gerçek demokrasi mücadelesini daha da yükselterek sahte demokrasi oyunlarını boşa çıkaracak, zayıf halkayı emperyalist zincirden koparacaktır.

İşçi sınıfı kararlıdır!

Musluklardan ya deterjanlı, ya lağım bulaşmış sular akıyor. Tifo ve sarılık salgını ortalıkta dolaşıyor. Başımıza sürekli zam yağıyor. Bu kez türbanlı çıkan faşist hareket ise, son sıralarda hepten azıtıyor.

Bunlara karşılık, 12 Eylül sonrasının ilk üniversite işgali gerçekleşti. İstanbul'da başlayan militan öğrenci gösterileri tüm ülkeye yayılıyor. Çukurova'dan da ses geldi.

İşçi emekçi kadınların öfkesi artık iyice bilendi. Bu nedenle bütün burjuva partiler yine kadınlara hoş görünme yarışı içine girdiler. DYP miting yaptı, daha çok zenginlerin düğünlerinde görülen Nazmiye Demirel, bu kez mitingde de vitrine çıktı. SHP Atatürk'ün "verdiği" kadın haklarına ilişkin nutuklar atıyor.

Toplumdaki hareketlenmeyi ilk başlatan ve her zaman onun baş öznesi olan işçi sınıfımız ise bütün adımlarını, her düzeydeki örgütlenmesini pekiştirme, yönünde atıyor. Gazetemizin çıktığı şu sıralarda çalışmalarına başlamış olan Türk-İş Kongresi de, sonucu ne olursa olsun, bu yönde atılmış bir adım oluşturacaktır.

İşçi sınıfı, sendikal birlik-sendikal demokrasi ve militan eylem diye kararlı bir biçimde, hiçbir tuzağa düşmeden yıllardır verdiği kararlı mücadele sendikaların son aylarda yapılan kongrelerinde bir kez daha görüldü. Seçilen yönetimlerde, ama daha çok delegelerin yapısında önemli değişimler oldu.

Türk-İş kongrelerine eskiden sendikalar derebeylik gibi blok oya sahip olarak giderlerdi. Şimdi değişik eğilimler taşıyan sendika yöneticileri, yine toplantılar vb. yapıyorlar ama, bu kez kimse kendi sendikasından gelecek delegelerin ne yapacağından pek emin değil.

Türk-İş kongresinin öncesinde bu kez yansıyan bir başka telaş var. Tabanın önünde nasıl çıkalım ki ona hoş görünelim, hep birlikte tekmeyi yemeyelim. Bu telaşı en güzel, Refik Sönmezsoy'un *Tercüman*'daki yazıları yansıtıyor.

Sönmezsoy, "sağduyunun" "sağ kanat" ile "gerçek sosyal demokratlar"ı birleşmeye ittiğini söylüyor. Tabanın solduyusuna karşı bu sendikacıların telaşını anlatırken, yarayı örtmek için de, kendisinin de inanmadığı, tam tersine bir başlık atmış: "Türk-İş'te sağ kanat güçleniyor". (*Tercüman,* 4 Aralık 1989)

Türk-İş'te sağ kanatın güçlendiği falan yok. Yalnızca, solcu geçinmeye çalışan sarı sendikacılar, Sönmezsoy'un deyimiyle "geçek sosyal demokratlar", kendi geçindikleri kadarıyla solculuğun koltuklarını korumaya yetmeyeceğini anladıkları için, sağdakilerle birlik içinde ortaya çıkıp işçilerin birlik istemine yaranma numarası yapıyorlar. Sönmezsoy'a göre, gerçek olmayan sosyal demokratlar ise, yanlış bir taktik gereği sosyal demokrat görünmeye çalışan solculardır.

Şükran Ketenci'nin bir yazısı da Sönmezsoy'un ima ettiği manevranın nasıl başarısızlığa mahkum olduğunu güzel sergiliyor. (*Cumhuriyet,* 7 Aralık 1989) "Önemli sayılabilecek gelişmeler, hava değişiklikleri oldu" diyen Ketenci, Sönmezsoy'un deyimiyle "gerçek sosyal demokratlar"ın değil sağ kanatla birleşerek, tek başlarına bile nasıl geride kaldıklarını anlatıyor. Bayram Meral'ın Türk Metal Kongresinde "biz aslında sağcı sendikayız" dediğini hatırlatıyor.

Yukarıda da söylediğimiz gibi, Türk-İş kongresinin seçim sonuçları ne olursa olsun, bu kongreden sonra Türk-İş yine eskisinden çok farklı olacaktır. İşçi sınıfı emin adımlar atmaktadır. Sorun adımları daha da sıklaştırmaktır.

Deterjanlı, lağımlı suların, salgınların, başımıza yağan zamların sorumlularına ve faşist türbanlılara en kestirme yanıtın yolu da buradan geçiyor.

Sayfayı hazırlayan:
Cemile Çakmak

İŞÇİNİN SESİ

Yazışma adresine 4 kitap göndererek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: PO Box 513 London, N16 5QB İngiltere ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Ben de ayran çanağını çalkalamaya başladım

Sevgili dostlar,
Bu size ikinci yazışım. İlki elinize geçmemişti. Ben partiyle tanışalı bir yılı aşkın oldu. Ama benim gerekli çabayı göstermemem yüzünden, ilişkimiz sağlıklı bir gelişme gösteremedi. Bundan sonra böyle olmayacak. Eğer birşeyler yapabileceğimi yeniden kabul ettirirsem bütün gücümle çalışacağım.

Bir yıl öğretmenlikten sonra görevden ayrıldım. Düzenin laçkalığını en çok hissettirdiği kurumlardan birisi de eğitim. Gerek içerik, gerekse işleyiş açısından burjuvazinin ideolojisinin tazecik beyinlere işlediği, kişileri yaşamdan kopuk, üretimden uzak, düşünmesini bilmeyen insanlara dönüştürdüğü bu çok önemli yapılanmanın, ancak devrimle bir düzene gireceğini düşünüyorum. Devrimin, yaşamda kendi ürettiğine sahip çıkıp onun sonuçlarından yararlanan insanın kendine yabancılaşmaktan kurtulmasını, öğrenmenin ise artık sınıf geçmek için ezberlemekten çıkıp bir zevk olmasını sağlayacağına inanıyorum.

Yalnızca öğrenciler açısından değil, öğretmenler için de durum pek farklı değil. Verdiği eğitimde hiçbir belirleyiciliği olmayan, müfredat dışına bir adım çıkamayan, her türlü ekonomik ve yönetsel baskı altında çalışan bu insanlar, artık yalnızca dersini verip maaşını alır konuma düşürülüyorlar.

Yine de birşeyler yapmayı isteyenlerin çabaları ise örgütsüzlük nedeniyle sonuç getirmiyor. Türkiye, öğretmenleri sendikasız olan sayılı ülkelerden birisi. Sendikal yapılanma için de öğretmenlerin mücadele vermesi gerekiyor.

Bu yıl içinde tekrar göreve döneceğim. Hem eğitim, hem öğretmen sorunları ve yapılan çalışmalar hakkında yaşadıklarımı aktarmaya çalışacağım.

Türkiye'de öğretmenlerin ve öğrencilerin sorunları da işçi sınıfının yolundan gitmekle çözülecektir.

Sevgi ve dostlukla,
Feray Güler, İzmir

Türkü

Öğrendik!
Sevgiyi üretmeyi
öğrendik!
"Hep bir ağızdan
türkü söylemeyi"
öğrendik!
İnsan içindir herşey
Kavgamız
"insan özgür olsun diyedir"
Feray Güler

Zorlu insanlar olabilmeliyiz

Değerli yoldaşlar,
Yürükoğlu yoldaşımızın da dediği gibi "zor günler zorlu insanların günüdür" Bizim de zor günlerin zorlu insanları olabilmemiz için kafalarımızda köklü değişiklikler yapmamız gerekir. Öncelikle kapitalist devletin ve düzenin bizlere aşılamış olduğu ve her geçen gün de aşılamaya çalıştığı burjuva düşüncelerini söküp atmalıyız.

Doğaldır ki burjuva düşünce, ahlak ve davranışlarımızı söküp atmamız kolay olmayacaktır. Bunun için gereken gücü, Marksizm-Leninizmden, parti yayınlarından ve en önemlisi partililer olarak yürüttüğümüz kollektif mücadeleden alabiliriz. Proletarya diktatörlüğünü kurabilmek ve yaşatabilmek için yalnızca devrimci olmamız yetmeyebilir. Onun için şimdiden derinlemesine komünistleşmeliyiz. Bunu devrimden sonraya bırakmak hem aptallık, hem de cinayet olur.

Ülkemizde proleter diktatörlüğüne dek olan günlerimiz zor günler olacaktır ve o zor günler komünistlerin günü olacaktır. Marksizm-Leninizmi kavramış, demir disiplinli, aktif, kendini davaya adamış ve zamanlamayı iyi yapıp harekete geçen "zorlu insanların" günü olacaktır. Bizler en iyi yaşam biçiminin komünizm olduğunu yığınlara anlatırken, kendimiz de örnek olmak zorundayız. Böyle yaparsak sınıfın güvenini, sempatisini ve komünist orduya katılımını kolaylaştırırız.

Kendinden başlamak üzere, burjuva yaşamı körelt, komünist yaşamı yeşert!

Sinirlerine hakim ol ve iyi nişan al!
Yalçın İçli, İstanbul

Anti-komünizme konu bolluğu çıktı

Değerli yoldaşlar,
Size yazmak istiyordum ama hiç vaktim olmadı. İş buldum, 6 aydır çalışıyorum. Size para göndermek bile sorun oldu.

Daha önce kaldığım yurttan ayrıldım. Bu yurtta çok sayıda Türkiyeli işçi var. Oraya gazete göndermeyi sürdürürseniz iyi olur sanırım. Ben gazetemi yeni adresime bekliyorum.

Fransız radyo-televizyonunun anti-komünist propagandacıları, sosyalist ülkelerdeki gelişmeler sayesinde konu bolluğuna kavuştular. Küba'daki psikiyatri kliniklerini bırakıp bir süredir "duvar" konusunu işlemeye başladılar. Bizim işçi arkadaşlardan biri radyoyu açıp da yine "duvar" konusunu duyunca, "yeter artık bir haftadır duvarla fulardan bıktık" diye bağırdı. Fular bizim türbanın Fransızcası.

Hepinize yoldaşça sevgiler, selamlar ve başarı dileklerimi iletirim.
A.T., Dijon, Fransa

Burjuvazinin manevraları yeni bir aşamada

Merhaba yoldaşlar, Ben yaklaşık olarak iki ay önce Fransa'ya geldim. TKP sempatizanı olarak FİB'de çalışmalara katılmaktayım. Derneğimizdeki çalışmalar ve yaptığımız haftalık seminerler, haftalık toplantılar gün geçtikçe pekişmektedir.

Çalışmalar burada bulunan yoldaşların önderliğinde ilerliyor. Buradaki mülteci ve işçilerin sorunlarıyla ilgilenmek biz devrimcilerin görevidir. Bu alanda, tanık olduğum bolşevik tutum gerçekten çok sevindiricidir. Ama gazetemizin 383.sayısının eksik basım nedeniyle buraya eksik gelmesi, bazı diyaloglarımızı aksattı. Bundan sonraki sayılarda bu aksaklığı gidereceğiz.

Türkiye'de sınıf çelişkileri hiç bu kadar derinleşmemişti. İki ana sınıf arasında hiç bu kadar derin bir uçurum belirmemişti. Son dönemlerde burjuva gazeteleri, burjuva profesörleri tehlike çanları çalmaya başladılar. Derin sınıf çelişkileri aynı zamanda da hızla keskinleşiyor. Sınıf mücadelesi her geçen gün yükseliyor. Yine devrimci durum, ama bu kez eskisinden daha büyük bir şiddetle geliyor.

Tam böyle bir ortamda sahte komünistler legale çıkarak sahte bir demokrasi havası yaratmaya çalışmaktadırlar. Hesaba göre, sahte demokrasi havası temelinde, bazı reformlara ihtiyaç olsa da artık şiddetli bir demokrasi mücadelesinin gereği kalmadığını söylemeye başlayacak ve demokrasi mücadelesini baltalayacaklar.

Bununla da bağlı olarak, 141, 142, 163. maddelerin kalkması gündeme getiriliyor. Yasa tasarısını silik İnönü'nün partisi meclise sunacaktı. Ama ANAP ondan önce davrandı, Oltan Sungurlu yasa tasarısını hazırladı. Tasarı para cezası getiriyor. 5 milyonla 30 milyon arasında para cezası verecekler. Yani devrimcilerin önce parasını alıp, sonra onları hapise tıkacaklar. Fazla birşey değişmeyecek. Ama bir yandan dinci faşistler daha rahat örgütlenecekler, öte yandan reformcular, sahte komünistler gelişen sınıf mücadelesine ve devrimci harekete balta vurmak için ortalığa legal olarak dökülecekler.

Burjuvazi Yağcılarla vb. birlikte çevirdiği manevrayla tüm sol hareketi legalizmin batağına çekeceğini sanıyorsa aldanıyor. Tam tersine, bu manevra sol içinde son derece sağlıklı bir ayrışmaya yol açacaktır. İllegali temel alan, legal olanaklardan yararlanan devrimci sol ile legalist reformist sol ayrışacaktır.

Sosyalist ülkelerdeki sarsıntı da burjuvaziyi kurtaramayacaktır. Çünkü bu da, dünya işçi sınıfının gözünde revizyonizm ile yol ayrımından başka birşey değildir. İflas eden sosyalizm değil revizyonizmdir. İşçi sınıfı bunlara da dersini verecektir.

Yaşasın TKP!
Yaşasın *İşçinin Sesi!*
Yaşasın proletarya diktatörlüğü
Halil Yücel, Paris

Burjuvazinin de Kürdü var

Burjuvazinin liberal (tekeldışı) kesimini temsil eden SHP, Paris'te yapılan Kürt Konferansı'na katılan 7 milletvekilini partiden ihraç etti. Zaten kuruluşundan beri silik bir burjuva politikası uygulayan SHP, Kürt adını geçirmekten öteye birşey yapmayan bu kesime bile karşı çıkarak, ne kadar anti-demokratik olduğunu bir kez daha gösterdi.

SHP burjuva bir parti olmasına rağmen kendi içinde burjuva demokrasisine benzer bir demokrasi bile uygulamamaktadır. Yedi milletvekilinin ihracıyla birlikte iki gurup milletvekili istifa etti.

SHP'nin ve diğer partilerin içindeki çelişkiler de gösteriyor ki, burjuvazi yönetememezliğe doğru hızla yol alıyor. Partilerarası ve partiler içi çelişkiler burjuvazinin içinde bulunduğu durumu yansıtıyor.

SHP'den ihraç edilen milletvekillerinin Paris'te yapılan konferansa katılmaları, Kürt ulusuna destek için değil, onu yolundan saptırmak içindi. Kürt olmaları, onların sömürücü burjuva sınıfının yandaşlarından olmalarını engellemiyor.

Kürdistan'da da burjuvazi vardır. Türkiye Cumhuriyeti'nin gerçekleştirdiği katliamlarda ve zulümde, bu kaşarlanmış Kürt burjuvazisinin de payı vardır. Onun Türk burjuvazisinden farklı olarak ezilen ulustan olması, onu otomatik olarak ilerici, devrimci yapmıyor. Çünkü o ezen ulus burjuvazisinin işbirlikçisidir. Ezen ulusa karşı bir mücadele de vermemektedir. Burjuvaların TC devletine sadık kalarak "Kürt" sözünü etmeleri, Kürt halkının duygularını sömürerek, onu peşlerinden götürme çabasındandır.

Bir de Kürtlük ve Alevilik sorununa kısaca değinmek istiyorum. Bazı Kürt hareketleri, Kürtlük ve Aleviliği birbirine karıştırarak, "Alevi olan herkes Kürttür" diyorlar. Bu anlayış tamamen yanlıştır. Kürtler bir ulustur, Aleviler ise ulus değildir, çeşitli uluslardan Alevi vardır. Örneğin Kürt Alevileri, Türkmen Alevileri gibi. Alevilik Türkiye'de ilerici devrimci bir misyona sahiptir. 700 yıllık geçmişi içinde hiçbir zaman iktidar olmamıştır. Sürekli yönetime karşı gelmiş, emekçi saflarda yer almıştır. Aleviliğin yönünü savunmak din savunması demek değildir.
Tuncel Marsçı, Paris

Babalar da şiir yazar

Şiiri yalnız şairler mi yazacak
Babalar da yazmalı

Birinci yaşdönümünde
Oturdum masama bir akşam yorgunluğunda
Düşündüm bir an
Yıldızlar kadar uzak kaldı
Doğduğun o 28 Kasım gecesi
Ve müjdeyi verdiğim yoldaşlarım
Ve doyasıya gülüşlerim
Ne yakın zamanmış
Ama yıldızlar kadar uzak kaldı

Durmadan tekmelediğin yerlerden
Kulağımı verip dinlediğimde
Erken geleceğini söylememiştin küçük surat
Bir fabrikada iyi bir işteydim
Göğüs kafesimin altında pır pır uçtun
Onbeş gün içinde derin katkınla
Beni işimden ettin
İşsizliği bende gördün
"Beslenme yetersizliğini" annende
Bir ay şekerli suyla idare ettin

Bu güzel günde bunları anlatıyorum diye
Kızma gogo/kızma tontiş
Kızma sevgili cevrik
Hele bir dinle babanı
Sen zor günlerimizin
En büyük morali
Tarihe olan sorumluluğumuzun
Yakın gerekçesiydin
Kızma hele dur anlatayım

İşçi sendikaları, işçi derneklerinin
Hareketli kongrelerinde
Üç aylıkken boy gösterdin
Mahsunluğun ve gülüşünle.
Sinemacının "özel" izniyle
"Dünyayı Sarsan On Gün"ü
Tam iki kez izledin
O büyük emirle
Kışlık saraya yürüyen onbinlere
Doyasıya gülümsedin.
"Deli Neron'un" Roma'yı yakışına
İstanbul'da anlayış gösterdin

Şimdi işçi servislerinde
Vardiyalar arasında gidip gelmektesin
Sevgili cevrik
Mahsunluğun ve sevecenliğinle
İsyanımıza kor gibisin.

Şiiri babalar fazla uzatmamalı
Baban da sözü şaire bırakacak:
"... ve bizde bitmeyen kavga
sende yeniden başlayacak"

Rıza Canver
28 Kasım 1989

Deri-İş sendikasının genel kurulunda mücadeleci bir hava egemendi

D ri işçileri de militan bir Türk-İş istiy r

İşçi taban sol düşünceli, daha iyi bir mücadele, militan eylem istiyor. Sırf bu noktadan hareketle, sol olarak yansıyan bütün konuşmaları, konuşma kendi içinde yanlış bile olsa, coşkuyla karşıladı. Bu, doğru sol görüşleri işçi sınıfımız içinde daha yaygın duyurmanın önemini gösteriyor.

Deri-İş sendikasının 23.Olağan Genel Kurulu 18 Kasım'da Cağaloğlu Halk Eğitim Merkezi salonunda yapıldı. Deri işkolunun sabah saat 10'dan itibaren salonu tamamıyla dolduran mücadeleci, militan işçilerinin büyük bir coşku içinde oldukları görülüyordu. Salon duvarlarına asılan pankartlarda "lokavt hak değil, suçtur", "iş cinayetlerine son", "13. ve 17.maddelere hayır", "işsizliğe, pahalılığa son" belgileri yazılmıştı.

Açılış konuşmasını yapan genel başkan Yener Kaya, Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik-siyasal durumu, 12 Eylül yönetiminin getirdikleriyle bütünleştirerek ortaya koydu. Düşünmeye ve örgütlenmeye getirilen engellere dikkat çeken Kaya, "bunlar devam edecek, ta ki biz yakınmayı bırakana, örgütlenmenin önemini kavrayana kadar" dedi. Deri-İş genel başkanı, deri işçilerinin geçtiğimiz dönemdeki grev ve direnişlerinden, genel işçi direnişlerinden örnekler verdikten sonra, bunların yetersiz olduğunu, işçi sınıfının tek sendikada birleşmesi ve genel greve hazırlanması gerektiğini vurguladı. "Biz işçi sınıfının mücadele örgütüyüz, bilinçle politikaya tüm ağırlığımızı koymak zorundayız" diyen Kaya, sözlerini, "demokrasiye uzanan ellere karşı, üretimden gelen gücümüzle direnecek, yeni 12 Eylüllere izin vermeyeceğiz" diyerek bitirdi.

Konuklardan, ilk olarak İşçi Sağlığı Derneği üyesi Dr. Agah Savrun söz aldı. İşçi Sağlığı Derneği'nin amacını ve konumunu kısaca anlatarak, işçi sınıfının çalışma ve yaşam koşullarının yükseltilmesi için tüm işçi sınıfının, sendikal ve eylem birliğinin gerekliliğini vurguladı. Demokrasi mücadelesinin, mevcut yasaları zorlamak, bunların çok ötesinde haklar elde etmekle eş anlamlı olduğunu, Batı ülkelerindeki burjuva demokrasilerini örnek almanın yanlışlığını belirtti. Gerçek demokrasinin, devrim sonrası gerçekleşebileceğini, sendikaların bu alandaki önemlerini her zaman koruyacağını ve işçi sınıfının sendikal ve eylem birliğinin demokrasi mücadelesi açısından da tarihsel bir zorunluluk olduğunu söyledi. Savrun, Doğu Avrupa ülkelerindeki son gelişmelerin, hakim sınıf tarafından sosyalizmin iflası olarak gösterildiğini, ancak işçi sınıfının bu zorlukları aşacak güçte olduğunu belirtti. Daha sonra işçi sınıfının tüm devlet organlarında yer almasının gerekli olduğunu, gerçek yığın demokrasilerinin işçi sınıfının kararlılığıyla rayına torabileceğini vurguladı. Dr. Savrun konuşmasını başarı dilekleriyle bitirdi.

Söz alan, Deri-İş sendikası eski mali sekreteri Sebahattin Demir, işçilerin sendika çatısı altında birlik ve beraberliğinin gerekliğini vurgulayarak genel kurula başarılar diledi.

Kazlıçeşme şubesi eski başkanı Hüseyin Ateş, konuşmasına delegelerin yoğun sevgi gösterisi ve alkışları arasında başladı. Deri-İş'in Kazlıçeşme'deki 1987 grevini karalamak isteyenlerin işverenlerden yana bir tutum içinde olduklarını söyledi. Delegeler bu sırada "işçiler elele genel greve" sloganını attılar. Hak aramanın yolunun mücadeleyi yükseltmekten geçtiğini belirten Ateş, mücadeleye dil uzatanların, işçi sınıfını tanımayan hainler olduğunu, işçilerin grevi para için yapmadığını, sağlıksız koşullarda köle gibi çalıştırıldıklarını, bu olumsuzlukların mücadelenin sürmesi ve yükseltilmesiyle aşılacağını belirterek sözlerini bitirdi.

Konuklardan Ali Şen konuşmasında işçilerin sendikalardan beklediklerini anlattı. Kongrelerde, sendika ağalarının değil işçilerin seçilmesi gerektiğini, sınıf sendikacılığının, tabandaki işçiyle bütünleşerek, yapılan baskıları, sınırlamaları tümden kaldırmayı hedef larak yapılabileceğini söyledi. Türk-İş'in pasif kaldığını belirtti.

Tümtis İstanbul şubesinden bir konuk da söz aldı. Sendikalarda tabanın istemlerinin genel kurullara yansımadığını, bunun tüzüklerle engellendiğini belirtti. Yakında Türk-İş genel kuruluna gidileceğini, "nasıl bir Türk-İş" sorusunun tartışılması gerektiğini, bu konuda öncü işçilere görev düştüğünü belirtti.

Delegelerden Mustafa Parlak işçi sınıfının sorunlarının, kendi özörgütlerinin içinde vereceği mücadelelerle aşılabileceğini, 12 Eylül'ün insandan yana olan herşeyi yok ettiğini söyledi.

Delegelerden Zeynel Karadağ, 12 Eylül'ün, işçi ve emekçilerin örgütlerini yok ederek, sermayeye her türlü olanağı verdiğini söyledi. Mevcut yasalarla savunmasız bırakılan işçi sınıfının, herşeye rağmen mücadele kararlılığını elden bırakmadığını da sözlerine ekledi.

Delege Ali Yasın, sermaye sınıfının, işçi haklarını her fırsatta budadığını söyledi. Toplu sözleşmelerde söz sahibinin işçiler olması gerektiğine değinen Yasin, kadın işçilerin, hem işçi, hem kadın olarak iki yönlü ezildiklerini belirterek, toplu sözleşmelerde kadın işçilerin sorunlarını duyarlılıkla ele almanın hayati önemine değindi.

Delege Egemen İlgin, kongrelerin işçi sınıfının sorunlarına gerçek çözümler getirmediğini söyledi. Sermaye sınıfının uluslararası işbirliğine karşı işçi sınıfının da dayanışmayı örgütlenmeyi geliştirme ve mücadeleyi yükseltme zorunluluğuna değindi. İşçilerin eğitilmesi, aydınlanması doğrultusunda Deri-İş'in bir yayınının olmayışından yakındı.

Kazlıçeşme şube delegesi Yusuf Uçar sözlerine, "ülkemizde sınıf sendikacılığı yok" diye başladı. 10 yıllık baraj maddesinin işçilerin yönetime gelmesini önlemeye yönelik olduğunu ve Deri-İş yönetiminin de sınıf sendikacılığından uzak olduğunu söyledi. Türk-İş'in sendikal demokrasiyi ayaklar altına aldığını ve işçi sınıfının işyeri komitelerini mutlaka kurması gerektiğin vurguladı. Sendika ağalarının 1 Mayıs'ta işçilerin alanlarda yalnız bıraktıklarını söyleyen Uçar'ın sözleri işçilerin yoğun alkışlarıyla ve "işçiler elele genel greve", "yaşasın işçilerin birliği" sloganlarıyla sık sık kesildi.

Delege Cemal Ateş, işçilerin Deri-İş sendikasını yakıştığı onurlu yere getireceklerini, kişisel çıkarlarını, işçi sınıfının çıkarlarından önde tutanların gereken yanıtı alacaklarını belirtti.

Deri-İş Van şubesi başkanı Rasim Aslan, işçinin 1980 öncesi ve bugünkü durumunu örneklerle kıyasladı. İşçilerin özünde barışsever olduğunu, ancak yeri geldiğinde güçlerini kullanmaktan, mücadeleden kaçmayacaklarını söyledi. İşçilerin sesi kısıldıkça baskıların arttığını söyledi ve Türk-İş yönetiminin tabandan gelen eylem istemini görmekten korktuğunu belirtti.

Çalışma raporu üzerinde görüşmelerden sonra denetim kurulu ve disiplin kurulu raporları görüşüldü. Disiplin kurulu, önceki genel kurulda 117 oy alarak teşkilatlandırma ve eğitim sekreterliğine seçilen Mehmet Kılıçaslan'ı, 10 yıllık işçi olmadığını öne sürerek şikayet eden ve aldığı 30 oyla bu göreve gelen Mehmet Vural'ın ihracına karar vermişti. Disiplin Kurulu'nun bu kararı üzerine savunmasını yapmak isteyen Mehmet Vural yoğun protestolarla karşılaştı. Delegeler Mehmet Vural'ı işçi düşmanlığıyla, ispiyonculukla, işveren uşaklığıyla ve hainlikle suçladılar ve "yaşasın işçilerin birliği" sloganını attılar. Oylama yapıldı, Mehmet Vural sendikadan ihraç edildi.

Genel kurulda, Yener Kaya genel başkanlığa, Munzur Pekgüleç genel başkan yardımcılığına, Selahattin Gökdemir genel sekreterliğe, Mehmet Kılıçaslan eğitim ve teşkilatlandırma sekreterliğine, İbrahim Kızıltan da mali sekreterliğe getirildiler.

Genel kurulun kısa bir değerlendirmesini yapacak olursak şunu diyebiliriz: İşçi taban sol düşünceli, daha iyi bir mücadele, militan eylem istiyor. Sırf bu noktadan hareketle, sol olarak yansıyan bütün konuşmaları, konuşma kendi içinde yanlış bile olsa, coşkuyla karşıladı. Bu, doğru sol görüşleri işçi sınıfımız içinde daha yaygın duyurmanın önemini gösteriyor, görevlerimize ışık tutuyor.

Fırtına H.

Burjuvazinin sol partisine şakşakçılık yaparak sol muhalefet yürütülemez

Sahte sola dikkat!

Geçtiğimiz aylarda, özellikle ekim ve kasım aylarında sendikaların olağan kongreleri çoğunluğuyla tamamlandı. Bu kongrelere ilişkin söylenebilecek çok şey var ama biz bir konuya değineceğiz.

Sendika yönetimleri, SHP'li ve DYP'li hatta ANAP'lı liderleri kongrelere konuşmacı olarak davet ettiler. Burjuva partilerin sözcülerinin kongre kürsülerini işgal etmeleri işçilerin dikkatinden kaçmadığı gibi, burjuva basın tarafından da çarpıtma yapma fırsatı olarak değerlendirildi. Her kongre haberiyle birlikte burjuva basın, SHP, DYP gibi burjuva partilerini sendikal hareketle içiçe, hatta özdeş göstterebilmek için çok uğraştı, didindi.

Demirel, İnönü, Baykal gibi burjuva sözcülerini sendikaların kongrelerine çağırmak işçi tabanı bağlamaz, yönetimlerin işidir. Sendika yönetimleri iplikleri çoktan pazara çıkmış bu burjuva sözcülerden yardım bekliyorlarsa, büyük bir açmazın içine düşmüşler demektir.

Sendika yönetimlerinin burjuva sözcüleri çağırmalarında şaşılacak bir yan yok ama hem solcu olduğunu söyelyen, hem de muhalefet yürüten bazı ekiplerin "öncü"leri de, hiçbir kongrede SHP'li sözcülere ses çıkarmadıkları gibi örneğin, Belediye-İş Sendikası'nın kongresinde İstanbul belediye başkanı Nureddin Sönmez'in coşkunca alkışlanmasını sağladılar. Solcuların yapacağı muhalefet bu mudur? Böyle muhalefet olsa olsa sol kılık altında koltuk kapma muhalefeti olur.

Şeker-İş sendikasının kongresinde ANAP'lı Cemil Çiçek nasıl kovulduysa, öteki burjuva parti temsilcileri de hiç olmazsa konuşturulmamalıydılar. Sol burjuva partilerin sözcülerini alkışlayarak gerçek sol ve devrimci bir muhalefet yürütülemez. İşçi arkadaşlar böyle "solcu"lara karşı uyanık olmalıdırlar.

Mehmet Erenler

Sendika kongreleriyle birlikte ortaya çıkan

Çalışma raporları üstüne bir-iki söz

Sendikaların kongreleriyle birlikte, çalışma raporları çıktı. Raporların, bir-ikisi dışında hemen hemen hepsi, kalın kalın kitaplar. Bu kalın kitapların içinde, sendikaların üç yıllık somut çalışmalarıyla ilgili bölümleri yakalamak oldukça dikkat isteyen bir iş. Dünyadaki durum, dünya işçi sınıfının ve Türkiye işçi sınıfının tarihsel gelişimi, Türkiye'de ekonomik durumun 1980-1989 arasında geldiği yer, sayfalar dolusu istatistikler, indeksler vb. arasında somut çalışmalar kayboluyor. Kongre delegelerinin çalışma raporunu derli toplu eleştirebilmeleri adeta olanaksızlaştırılıyor.

Dünyayı ve Türkiye'yi ilgilendiren bütün sorunlar çalışma raporlarında yer alabilir, ama kısa ve özlü olarak ele alınmalıdır. Öyle görünüyor ki, sendika yönetimleri üç yıllık somut çalışmalar hakkında hesap vermekten kaçınmanın bir yolu olarak tüm öteki konuları geniş geniş harmanlamışlar.

Önemli bir konu da, bu kitaplarda yer alan verisel döküm lere harcanan emektir. Her sendika ayrı ayrı döküm çıkarıyor. Bu dökümler çalışma raporlarında çok geniş bir yer tuttuğu gibi, ayrı ayrı yapıldığı için, kaynak israfı da oluyor. Böyle başı bozuk bir şekilde kaynak israfı yapılacağına, Türk-İş'in merkezi araştırma bürosu güçlendirilse, işçi sınıfı daha sağlıklı ve yararlı dökümler bütününe sahip olur.

Bu dökümler yararlıdır, ama ihtiyaç bu kadarla kalmıyor. İşverenlerin uydurduk iş guruplandırma sistemine karşı, Türk-İş araştırma bürosunun, işçi sınıfı açısından bilimsel olarak hazırlanmış bir guruplandırma yapması gerekmektedir. Bunu sağlamak için de kaynak israfı önlenmeli, güçler birleştirilmelidir.

Bütün bunların yerine getirilebilmesi için, bazı raporlarda Atatürk resmiyle açıkça da yansımasını bulan, işçiye yabancı burjuva bakış açısının sendikal hareketten sökülüp atılması gereklidir.

Mehmet Erenler

Son gelişmeler nedeniyle Sovyetler hâlâ devrimci merkez midir diye soran yoldaşlar oluyor

Devrimci merkez yerli y rinde duruy r

Sovyetler Birliği ve SBKP yönetimi ne kadar yanlış, uzlaşmacı, hain bir siyaset izlerse izlesin, Sovyetler Birliği; en ileri sosyalist ülke olarak kaldığı sürece, *nesnel olarak devrimci merkezdir.* Nitekim, Sovyetler'deki olayların tüm dünyada yaptığı etkinin büyüklüğü bunu kanıtlamaktadır.

Gorbi'nin yarattığı "sosyalizmle kapitalizmi tek bir ekonomik pazarda biraraya getirme" modeli, sosyalist sistemde yer alan tüm ülkeleri derinden etkiliyor. Polonya, Macaristan derken şimdi de Alman Demokratik Cumhuriyeti ve Bulgaristan. Bu kervana her geçen gün yenilerinin eklenmesi bekleniyor.

Sosyalist dünyanın bu duruma neden ve nasıl geldiğini merkez organda ve öteki yayınlarımızda genişçe işledik. Bu yazının konusu bu değil. Biz, "sosyalist sistemin şimdiki durumu ve devrimci merkez" konusuna değinmek istiyoruz.

Partimizin 1985'te kabul edilen programında şöyle deniyor:

"Dünya sosyalist sisteminin ana gücü olan Sovyetler Birliği, ekonomik ve toplumsal yönden en gelişmiş sosyalist ülke olarak, işçi sınıfı hareketinin en yüksek boyutlara ulaştığı yerdir. Yani dünya devrimci merkezidir. Sovyetler Birliği'nin dünya devrimci merkezi oluşu *nesnel* bir konumdur.

"Dünya devrimci merkezinin, dünya devrim sürecine derin bir etkisi vardır." (*TKP Programı*, s.10-16)

Başını Sovyetler'in çektiği sosyalist sistemin izlediği siyaset, oportünizmin son yıllardaki evrimiyle birlikte, artık dünya işçi sınıfının savaşımına destek ve dayanak olmaktan hepten çıkmıştır. Gorbi ve hempalarının çizgisi, tam tersine dünya devriminin önünde güçlü bir engel oluşturmuştur. Emperyalizmle uzlaşan bu çizgi, sosyalist ülkelere büyük zarar veriyor, dünyanın sıcak yerlerinde, zayıf halkalarda, işçi sınıfının, ezilen halkların devrimci savaşımını düpedüz bastırma işlevi görüyor. Bu durumda, Sovyetler Birliği yine devrimci merkez midir? Bu soruyu yanıtlamaya çalışacağız.

Önce devrimci merkez nedir, ne değildir onu bir hatırlayalım. Dünya devrimci merkezi neresidir sorusuna Yürükoğlu yoldaş *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabında şöyle cevap veriyor:

"Dünya devrimci merkezi, proleter hareketinin, proleter savaşımının en yüksek aşamaya ulaştığı yerdir." (*agy*, s.31)

Bundan sonra yoldaşımız, dünya devrimci merkezinin tarih içindeki değişimini açıklıyor:

"Kapitalizmin çelişkilerinin keskinleşmesine ve proleter savaşımının yükselen boyutlarına bağlı olarak dünya devrimci merkezi ilk önce *İngiltere*'de yer aldı. Daha sonra Fransız proletaryasının şanlı savaşımına bağlı olarak, devrimler döneminde *Fransa*'ya geçti. 1871 Paris Komünü ayaklanmasının kanla bastırılmasından sonra Fransa'da proleter hareketi duraklayıp geri çekilirken, bu kez devrimci merkez *Almanya*'ya kaydı. Bu durumu Marks ve Engels *Manifesto*'da açıkladılar. Daha sonraları Lenin de aynı konuya değindi ve şöyle yazdı: 'İngiltere, Engels'in dediği gibi burjuvazinin, burjuva aristokrasisi yanında proletaryadan da burjuvalaşmış üst kesim yarattığı bir ülke modelidir. Birkaç çeyrek yüzyılda bu gelişmiş kapitalist ülke proletaryanın devrimci savaşımında geri kaldı. Fransa 1848 ve 1871'de burjuvaziye karşı dünya tarihine önemli katkılar yapan iki şanlı işçi sınıfı ayaklanmasıyla proletaryanın gücünü tüketti. Bundan sonra uluslararası işçi sınıfı hareketinde liderlik Almanya'ya geçti.' (Lenin, 'Üçüncü Enternasyonal ve Tarihteki yeri', *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.29, s.309)

"En batıdan başlayıp Almanya'ya kayan gelişme burada da durmadı. 'Uluslar hapishanesi' adını almış Çarlık Rusyası 19. yy. sonunda kazan gibi kaynamaya başladı. Marks ve Engels'in *Manifesto*'nun 1882 Rusça basımına yazdıkları önsözde belirttikleri gibi 'Rusya Avrupa'da devrimci eylemin öncüsü oldu'. Dünya devrimci merkezi Rusya'ya geçti. Aynı fikri Lenin de *Ne Yapmalı*'da yineledi." (R. Yürükoğlu, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, 5. basım, s.31-32)

Görüldüğü gibi, o dönemde dünya devrimci merkezi işçi sınıfıyla burjuvazinin en çok kapıştığı, devrimin en yakın olduğu ülkede oluyordu. Devrimci hareket burjuvazi tarafından bastırılırsa, işçi sınıfıyla burjuvazinin kozları paylaşma noktasına geldikleri başka bir ülkeye kayıyordu. O dönemde zayıf halka ile devrimci merkez üstüste düşüyordu. Emperyalist-kapitalist zincirin kopma olasılığı en yüksek olan halaksıyla sınıf savaşımının en üst aşamaya geldiği ülke aynıydı. 1917 Bolşevik devrimiyle birlikte zayıf halka ile devrimci merkezin birlikteliği son buldu. Devrimci merkezin anlamı artık değişti. "Sınıf savaşımının en yüksek aşamaya ulaştığı yer"in ölçütü, devrimi gerçekleştirmek değil "komünizmi kurma savaşımı vermek" oldu.

Bu konuyu Yürükoğlu yoldaş, *İşçinin Sesi*'nde çıkan yazılarında şöyle açıklıyor:

"Dünya devrimci merkezi proleter hareketinin dünyada en yüksek aşamaya ulaştığı yerdir. Sosyalizmi, ardından komünizmi kurma savaşımı, dünya proleter hareketinin bugün ulaştığı en yüksek aşamadır. 'Sömürüsüz-sınıfsız, özgür bir dünya yaratma savaşımı, fabrikalarda, tarlalarda her gün tarihten gelen eşitsizliklerin üstüne çıkarak sosyalizmi üretme savaşımı en yüksek sınıf hareketidir.' (R.Yürükoğlu, 'Dünya Devrimci Merkezi ve Oportünistlerin Çaresizliği', *İşçinin Sesi*, sayı:120-121)

"(...)

"Sovyetler Birliği'nin dünya devrimci merkezi oluşu, doğru ya da yanlış siyaset izlemesiyle bağlı olmayan nesnel bir konumdur. Bir benzetme yapacak olursak, kapitalist toplumda işçi sınıfının tarihsel rolü nasıl belirli bir anda izlediği siyasete bağlı olmayan bir gerçekse, bu da öyledir... Dünyadaki temel rolü ve görevi uluslararası devrime yardımcı olmaktır." (R.Yürükoğlu, *"İşçinin Sesi* ve Anti-Sovyetizm", *İşçinin Sesi*, sayı:147-148)

Kısaca devrimci merkezin ne olduğunu, ve Sovyetler Birliği'ne neden devrimci merkez dediğimizi anlattık. Bunların ışığında, Sovyetler Birliği'nin son durumunu gözönüne alarak ona hâlâ devrimci merkez diyebilir miyiz? Diyebiliriz ve deriz. Çünkü, Sovyetler Birliği ve SBKP yönetimi ne kadar yanlış, uzlaşmacı, hain bir siyaset izlerse izlesin, Sovyetler Birliği, en ileri sosyalist ülke olarak kaldığı sürece, *nesnel* olarak devrimci merkezdir. Nitekim, Sovyetler'deki olayların tüm dünyada yaptığı etkinin büyüklüğü bunu kanıtlamaktadır.

Ancak Gorbi ve hempalarının yönetiminde bir devrimci merkez, devrimci merkez olmanın nesnel olarak sağladığı büyük etkinlik kanallarından, devrimleri engelleme ve sosyalizmin kazanımlarını emperyalizme peşkeş çekme yönünde bir öznel etki yayıyor. Sovyetler Birliği devrimci merkezdir ama ne yazık ki konumunu çok kötüye kullanan bir devrimci merkezdir.

Kuşkusuz bu kalıcı olabilecek, hep böyle sürebilecek bir durum değildir. Ama Sovyetler bir çırpıda sosyalistlikten çıkıp kapitalist olacak da değildir. Orada kavga yeni yeni kızışıyor. Kavganın sonucu henüz hiç belli değildir.

Yoldaşımız *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabında devrimci merkezin başka bir ülkeye kayması konusuna da açıklık getirmişti:

"Dünya devrimci merkezi artık hiç değişmez mi? Değişebilir. Devrimci merkezin proleter hareketinin yükseldiği aşamalara bağlı olarak yer değiştirdiğini söylemiştik. Proleter savaşımının, sosyalist devrim ve sosyalizm kuruculuğundan daha yüksek aşaması, gelişmiş sosyalizm kuruculuğu, sonra komünizmin maddi-teknik temellerinin atılması ve sonunda komünist toplum aşamasıdır. Dünya devrimci güçlerinin merkezi olma durumu bundan böyle bu aşamalara bağlı olarak ya da aynı aşama içinde daha ileri gitmesiyle yer değiştirebilir. Lenin'in dediği gibi en ileri sosyalist ülkeyi ekonomik ve toplumsal alanlarda geçebilen, üretim güçlerinin gelişimini onun üstüne çıkarabilen bir başka sosyalist ülkeye ve yalnızca bu ülkeye geçebilir." (*agy*, s.32)

Bu alıntının ve yoldaşımızdan yaptığımız öteki alıntıların ışığında akıl yürütmeye çalışalım.

Yukarıda sözünü ettiğimiz kavganın sonucunda komünist güçler kazanırlarsa, Sovyetler Birliği, eskisinden de daha sağlıklı bir devrimci merkez olabilir.

Diyelim Sovyetler'de komünist güçler kavgada yenildiler ve hainlerin yönetiminde koca Sovyetler, yıllar içinde adım adım kapitalizme geri döndü. Dünyada devrimlerle beslenmezse, yaşayan sosyalizmden geri dönüşün bir olasılık olduğunu Marks ve Engels yazmışlardır.

Bu olursa o zaman başka sosyalist ülke kaldı mı, kaldıysa hangisi en ileri olanı diye bakacağız. Hangisiyse o devrimci merkezdir. Başka sosyalist ülke kalmadıysa, o zaman ne yazık ki, tarihin zigzaglı gidişatı, devrimci merkez ile zayıf halkayı yine kavuşturmuş demektir.

Yani yoldaşımızın, devrimci merkez ancak başka bir sosyalist ülkeye geçebilir sözü, sosyalist ülkelerin varlığı koşullarında geçerlidir, bu varsayım temelinde söylenmiştir. Sosyalist ülke kalmazsa, o zaman devrimci merkez ile zayıf halka aynıykenki duruma döneriz.

Hemen belirtelim ki, bütün bu varsayımları, teorik bakışımız berrak olsun diye yaptık. Pratik olarak bu tür olasılıkların daha çok uzağındayız. Gelişmelerin çok hızlı olmasını emperyalizm bile istemiyor, kendi sandalının da alabora olmasından çekiniyor. Kaldı ki Gorbi çizgisinin önünde çok korkutucu bir engel, sosyalizmin kazanımlarına alışmış koskoca Sovyet işçi sınıfı engeli var. Bizim Sovyet işçi sınıfına güvenimiz sonsuzdur. O, eninde sonunda topuzu Gorbi çizgisinin kafasına indirecektir. Ayrıca devrimini yapmamış çeşitli ülkelerde burjuvaziyle kapışmaya hazırlanan işçi sınıfı hareketleri var. El Salvador var. Türkiye neden sırada olmasın? Türkiye devrimi Sovyet işçi sınıfına neden destek çıkmasın?

Burjuvazi büyük bir gürültü koparıyor ama çöken sosyalizm değil, olgunlaşan oportünizmdir. Dünya komünist hareketi 1914'lerde Kautsky ve hempalarından ayrışma süreci yaşadığı gibi, 1990'larda da Gorbi ve hempalarından ayrışma süreci yaşıyor. Bu ayrışma sonucunda dünya işçi sınıfı, dünya devrimine daha da yakınlaşacaktır. Sel gider kum kalır.

Yaşasın dünya devrimi!

Ö.Çağlar, Mesude Yenidünya

Aleviliği doğru anlamak, Aleviliğin kavgacı geleneğini kavramak zorundayız

Aleviliğin başkaldırı g leneğini sürdürüy ruz

Alevilik dinsel bir çerçevede doğmuş olabilir, ama felsefesiyle, yüzyıllardır verdiği sınıf mücadelesiyle ve kültürel zenginliklerinin içeriğiyle, devrimci, demokrat konuma sahip bir yaşam tarzıdır.

A.Keser

Alevilik çıktığı tarihten günümüze kadar 700 yıllık bir geçmişe sahiptir. Bu süreç içinde, Osmanlı'nın ve ardından da burjuva devletinin uyguladığı sömürü ve zulme karşı sürekli mücadele vermiştir. Aleviliğin çok zor koşullar altında verdiği bu mücadele sırasında, Alevi halk sık sık toplu katliamlara uğramış, gelenek ve kültüründen uzaklaştırılmaya çalışılmıştır. Alevi halk yaşadığı tarih boyunca yapılan toplumsal haksızlıklara karşı giriştiği isyanlardan ve yürüttüğü mücadeleden dolayı, ilerici, devrimci eğilimlere sahiptir.

Osmanlı döneminde Alevilik emekçi halkın ideolojisi olmuştur. Onun ışığında Aleviler, Osmanlı'nın merkezi otoritesine karşı sürekli ayaklanmışlardır. Bütün ayaklanmalarda Aleviliğin izi vardır. Osmanlı da tarihi boyunca Aleviliği ezmeye, sindirmeye ve uyguladığı katliamlarla Alevi halkı yok etmeye çalışmıştır. Ancak Alevilik, her yenilgiden sonra yeni bir başkaldırı daha örgütlemiştir. Nitekim Alevi türkülerine baktığımız zaman görürüz ki, insan sevgisi yanında bir de bu uğurda kavga isteği vardır ve bu ağırlıktadır. Devrimci örgütlerin kadrolarına baktığımız zaman, Alevi kökenli militanların ve sempatizanların çoğunlukta olduğunu görürüz. Bunda yukarıda özetlediğimiz koşulların belirleyici etkisi vardır.

Günümüzde burjuva devleti, Aleviliğin devrimci potansiyelini gördükçe, bundan hl tedirgin oluyor. Çeşitli senaryolar düzenleyerek, çok yakın geçmişte bile Alevi katliamlarına girişmiştir. Ayrıca, burjuva basın da yayınladığı bazı yazılarda Aleviliğin yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olduğu ve benzeri iddialar öne sürerek, Aleviliği hafızalardan silmeye çalışıyor.

Burjuvazinin alışılmış böl-yönet politikasını boşa çıkarmak için biz, bütün emekçilerin sıkı, kardeşçe mücadele birliğini savunuyoruz. Böylece ek olarak bir de Alevi oldukları için ezilen emekçi kesimin haklarını savunurken, başka kesimleri karşıya alma yanlışına da düşmemiş oluyoruz.

Devrimci ve ilerici eğilimler taşıyan Alevi emekçi halka karşı burjuva devletin ve düzenin yönelttiği saldırılara bazı muhalefet partileri de çeşitli biçimlerde ilgi gösteriyorlar. Ama onların bu ilgisi, oy toplamaya yönelik sahte bir ilgidir. Tüm burjuva partiler gerçekte, Aleviliğin yok olması, en azından unutturulması için ellerinden geleni yapıyorlar.

Ayrıca Aleviliğe bir dinmiş gibi bakılmamalıdır. Alevilik dinsel bir çerçevede doğmuş olabilir, ama felsefesiyle, yüzyıllardır verdiği sınıf mücadelesiyle ve kültürel zenginliklerinin içeriğiyle, devrimci, demokrat konuma sahip bir yaşam tarzıdır.

Bu yazımı şu fikri vurgulayarak bitirmek istiyorum.

En küçük demokratik hakkın bile ancak devrimle kazanılabileceği ülkemizde, Alevilerin hakları da bir devrim sorunudur. Bu soruna, doğru bir biçimde sahip çıkmayan siyasal örgütler, bütün emekçi halkı ilgilendiren bu davada, önemli bir sorunu atlamış oluyorlar. Sorun tüm emekçi halkı ilgilendiriyor, çünkü bir kesimi amaçları yüzünden ek baskı görürken, buna karşı çıkmayan emekçi halk, kendine yapılan hiçbir baskıya başarıyla karşı çıkamaz.

Biz Alevilerin durumunu görmezlikten gelemeyiz. Burjuvazi bile bu durumu artık görmezlikten gelmiyor, tam tersine "tehlikeli" gördüğü için çarpıtmaya çalışıyor. *Hürriyet* gibi bir burjuva gazete Hacı Bektaş Veli üzerine dizi yayınlayıp hoş görünme ihtiyacı hissediyor.

Biz Aleviliği doğru anlamak, Aleviliğin kavgacı geleneğini kavramak zorundayız.

Şeyh Bedrettin'i anıyoruz

Aralık ayı, Şeyh Bedrettin'in hem doğumunun (3 Aralık 1358), hem de Mehmet Çelebi tarafından idam edilmesinin (20 Aralık 1416) yıldönümüdür.

Şeyh Bedreddin'e ilişkin tarihsel bilgileri, asıl olarak torunu Hafız Halil'in yazdığı *Menakib-i Şeyh Bedreddin*'de buluruz. Bu yapıta göre, Bedreddin'in doğum yeri, Edirne yakınlarındaki Karaağaç ile Dimetoka arasındaki - şu anda Yunanistan sınırları içinde bulunan - Simavna (Samona) kalesidir.

Şeyh Bedrettin, ilk bilgilerini, doğum yeri olan Edirne'de, Simavna kadısı olan babası İsrail efendiden ve Mevlana Yusuf'tan edindi. Sonra Bursa ve Konya medreselerinde, Kudüs'te Mescid-i Aksa'da, Mekke'de ve Mısır'da öğrenim gördü. Düşünsel gelişiminde, mistisizme yönelmesinde özellikle Mısır'daki hocasının etkisi büyük oldu. O günün ölçüleriyle en iyi eğitimi aldı. Sonra, ezilenlerin yanında saf tuttu, bu bilgi birikimini onlar için kullandı.

Şeyh Bedrettin, Anadolu'ya dönünce Alevilerin yoğun oldukları Karaman, Germiyan, Aydın, gibi bölgeleri dolaştı. Daha sonra Edirne'ye yerleşti ve çevresinde kalabalık bir mürid topluluğu oluşturdu.

O sıralarda, Yıldırım Beyazıd'ın iki oğlu, Musa ve Mehmet Çelebi arasında Osmanlı tahtı için zorlu bir kavga yürüyordu. Musa Çelebi Edirne'de, Mehmet Çelebi ise Bursa'da sultanlıklarını ilan etmişlerdi. İki kardeş de yığın tabanı aramaktaydı. Musa Çelebi, genellikle yoksul halka dayanıyordu. Mehmet Çelebi ise, Bizans ve Sırp kralları ve zenginlere dayanıyordu. Hem Bedreddin-Musa Çelebi hareketinin halkçı yapısından, hem de Rumeli ağırlıklı olmasından dolayı, Anadolu'daki beyler Mehmet Çelebi'nin çevresinde toplandılar. Bunun üzerine Mehmet Çelebi, oluşturduğu büyük bir orduyla kardeşinin üzerine yürüdü ve onu öldürerek tek başına sultanlığı aldı. (1413) Mehmed Çelebi'nin yönetimi ele geçirmesinden sonra Şeyh Bedreddin, Iznik'e sürüldü.

Bedreddin, İznik'te düşünsel çalışmalarını sürdürdü. Bedreddin, bir süre sonra hacca gitmek bahanesiyle İznik'i terketti, gizlice Eflak'a gitti. Bu sırada, Bedreddin'in kazaskerliği sırasında onun kethudası olan müridi Börklüce Mustafa (*"Dede Sultan"* olarak da bilinir) İzmir'de ve Urla yarımadasının kuzeyindeki Karaburun'da, başka bir müridi Torlak Kemal ise, Manisa-Aydın dolaylarında güçlenmişlerdi. Bedreddin de Rumeli'de çalışmalara başladı. Daha sonra Eflak'tan Osmanlı topraklarına girdi. Kalabalık bir yandaş topluluğuyla Alevilerin yoğun olduğu Deliorman yöresine yerleşti.

Bedreddin hareketinin devleti ele geçirmek amacıyla Aydın, Karaburun, Saruhan yörelerinde ve Rumeli'de başlattığı ayaklanma dizisinin ilki Börklüce Mustafa'nın isyanıydı.

Börklüce Mustafa'nın güçleri iki orduyu dağıttıktan sonra, üzerlerine Şehzade Murad ve Sadrazam Beyazıd Paşa yönetiminde büyük bir ordu gönderildi. Çok şiddetli bir savaş oldu. Şehzade ordusu Börklüce'nin güçlerine üstün geldi. Börklüce'nin güçleri Karaburun'a çekildiler. Burada da şiddetli bir çarpışma oldu. İsyancılar yenildiler. 4000 kişinin boynu vuruldu. Börklüce Mustafa bir devenin üzerinde, çarmıha çivili olarak günlerce dolaştırıldı, sonra asıldı.

Şehzade Murad ile Beyazıd Paşa, bundan sonra Manisa'ya, Torlak Kemal üzerine yürüdüler. İsyancı ordusunu kılıçtan geçirip, Torlak Kemal ile arkadaşlarını Manisa yakınında Torlak Pınarı denen yerde öldürdüler.

Rasin'in Tedris adlı bu resmini, Radi Fiş'in Ben de halimce Bedreddinem *başlıklı kitabının kapağından aldık.*

Aynı güçler, en sonunda Bedreddin'in üzerine, Deliorman'a yöneldiler ve onun da tüm güçlerini kılıçtan geçirip, kendisini Serez'de bulunan padişahın yanına getirdiler. Dönemin büyük din adamlarından Mevlana Haydari Acemi şöyle fetva verdi: "Malı haram, kanı helaldir". Serez çarşısında Bedreddin'i astılar.

Bedreddin'in günümüze ulaşan yapıtları *Ukud ül-Cevahir, Letaif ul-İşaret, Camu ül-Fusuleyn, Teshil, Nur ül-Kulab* ve *Varidat* adlarını taşır.

Bedreddin'in en tanınmış kitabı *Varidat*'tır. Bu yapıtta, Babai-Bektaşi düşüncesi, kendi mantığı içinde ilerletilmiştir.

Bedreddin'e göre insan tanrıya en yakın varlıktır. Tanrı, Sünni İslam'ın öne sürdüğünün tersine, insanın özündedir. İnsan tanrıdır, tanrı insandır. İnsanla, doğayla, tanrı arasında hiçbir fark görmeyen bu düşünce, panteizmin (din çerçevesi içinde olmakla birlikte dini ve tanrıyı reddeden sonuçlara ulaşmak - *İ.S.*) en gelişmiş, ateizmle buluşmuş biçimidir.

Bedreddin'e göre *ölümden sonra dirilme* yoktur. Çünkü tanrı özünden dışa taşmanın tüm aşamaları cisimler aleminde toplanmıştır. "Cisim ortadan kalkarsa ne ruhlardan, ne de başka soyut varlıklardan iz kalır." Bu anlayışa göre doğuş bir başlangıç, ölüm ise sona eriştir. Cennet ve cehennem, bu dünyadaki iyi ve kötü davranışların, ruhlardaki acı ya da tatlı etkileridir.

Varidat'ın bir başka özelliği de, yönetsel, düşünsel ve dinsel kurumların temelini büyük ölçüde maddi yaşama bağlamasıdır.

Bedreddin'e göre insanlar arasında *mal varlığı eşitliği* temeldir. Tüm dünya malları, insanların ortaklaşa kullanımı içindir. Yeryüzü tüm insanların ortaklaşa yararlanması gereken bir alandır. Yöneticiler farklı düşüncelere saygı göstermeli ve seçimle başa gelmelidirler. Başlıca değer kaynağı emektir. Tüm insanlar eşit ölçüde çalışmalı, üretilenlerden yine eşit oranda yararlanmalıdırlar. Üretmeden tüketmek yasa dışı kabul edilmelidir.

Aile kadın-erkek birliğinden oluşur. Ailede erkeğin egemenliği yanlıştır, haksızdır. Tüm toplumda kadın-erkek eşitliği uygulanmalıdır.

Bektaşilikle ve Aleviliğin öteki türevleriyle Bedreddinilik arasında önemli bir fark yoktur. Yalnız bu ideoloji Şeyh Bedreddin'le iyice netleşmiştir.

Bedreddin, kendinden sonra gelenler üzerinde çağlar boyunca etkili olmuştur. Osmanlı yalnız ayaklanma sırasında kestikleriyle kalmamış, Bedreddinilere sürekli olarak zulüm yapmıştır. Ama aradan ikiyüz yıl geçiyor, aynı bölgede, Bedreddinilerin büyük güç kazandığını ve Celali isyanlarında önemli rol oynadığını görüyoruz. Aradan bir üç yüz yıl daha geçiyor, komünist şair Nazım ona destan yazıyor, Nazım'ın partisi TKP, doğum ve ölüm yıldönümünde onu anıyor, Aleviliğin isyancı geleneğini bugün de yaşatıyor.

Çukurova'nın birçok romana konu olması boşuna değildir

Bir atar damar da Çukurova

Finans kapitalin Türkiye ve dünyada sayılı devlerinden Sabancı Holding, bu bölgenin kralı. İşçiler arasında ona "artist Sakıp" dendiğini duyduk. Herhalde fazla reklam merakı yüzünden olacak.

Mustafa Kaplan

Geçen yıl *İşçinin Sesi*'nde çıkan "En Büyük İşçi Sınıfı Başka Büyük Yok"u tahminen altı-yedi defa okudum. İki-üç eğitim çalışmasını da katarsak, on defa elimizden geçti, daha da bıkmadım. Zaten hiçbir yoldaşımızın çalışması bize bıkkınlık vermiyor. Hele hele sosyalist ülkelerdeki hain ve döneklerin "Marksizm demode oldu, eridi, öldü" türü bayatlamış yalanlarını duydukça, Marksizmin diriliğini böylesine ispatlayan bu tür çalışmaları daha çok arar oluyoruz. Yoldaşlarımızın en verimli çağlarında, daha nice çalışmaları olacak. Bu bize kıvanç veriyor, onlarla onur duyuyoruz.

Bölgemiz Çukurova hakkında birçok roman yazılmış. Birçok aydının roman konusu bu bölgeden çıkmış. Yaşar Kemal'i hepimiz biliriz. Orhan Kemal yoldaş bu bölgeden çıkma. Ruhi Su yoldaş da buralı. Edebi yönlerini çok okuduğumuza inanarak ve biraz da beceremediğimizi gözününe alarak, edebiyat yapacak değiliz. Bu bölgenin sosyo-ekonomik yapısını, işçilerin durumu açısından kısaca değerlendirelim.

Yedek orduyla başlayalım

Bir milyona dayanan nüfusuyla (özellikle yaz aylarında, kır işçilerinin akınıyla bir milyonu da aşıyor), Adana'ya bu bölgenin "başkenti" demek doğru olur. Yazılı verimiz yok ama üçüncülüğe tırmanan endüstri merkezi olduğu söyleniyor. Genel ekonomik gelişmişlik düzeyiyle Türkiye'nin dördüncü bölgesiymiş. Özellikle tarıma dayalı kapitalistleşmesi ve bunun üzerinde yükselen tarıma dayalı bir endüstrisi var. (Yani tekstil, yağ sanayi ve petrol ürünleri gibi.)

Finans kapitalin Türkiye ve dünyada sayılı devlerinden Sabancı Holding, bu bölgenin kralı. Biz işçiler arasında ona "artist Sakıp" dendiğini duyduk. (Herhalde fazla reklam merakı yüzünden olacak.) Sabancı Holding imparatorluğu demek daha doğru. Bir ara buraya bir yoldaş gelmişti ve çok şaşırmıştı. "Yahu her yer Sabancı" demişti. "İşyerleri, okullar, sanat merkezleri, yurtlar, vb. her yer Sabancı." Sabancı Holding, deyim yerindeyse buranın endüstri nehri gibi. Son noktada bütün kanallar ona akıyor. Tabii bir tek Sabancı yok.

Sabancı, yetişemediği alanları, uğraşmanın angarya geldiği fabrikaları "müteahhit" denilen burjuvalara vermiş. 150-200 kişilik işçi istihdamı olan işyerleri bunlar. Kırdan geldiklerinde işçilerin ilk uğrak yeri buralar. Buralara işçi olarak girmek için "büyük torpil" gerekmiyor. Torpil dedik de aklımıza geldi. Biraz da bu bölgede, normalin çok üstünde olan işsizliği değerlendirelim.

Özellikle 1980 karşı-devriminden sonra yeni bir temelde ve daha da derinliğine sömürgeleştirilen Kürdistan'ın kır proleteri ve yoksul kır emekçileri, orada alabildiğine yaygınlaşan yoksulluk ve açlık nedeniyle, iş bulmak amacıyla buraya, Çukurova'ya geliyorlar. Yaptığımız genel bir yoklamadan bu bölgede 1 milyona yakın Kürt proleteri olduğu ortaya çıktı. Bunun 300-400 bini Adana'ya yerleşmiş durumda. Bunun yanında, başka başka bölgelerden, işçi olmak umuduyla gelen onbinleri de hesaba katarsak, kafamızda, bölgedeki işsizliğin boyutu konusunda bir fikir oluşacaktır sanırım. Bir-iki olayı buraya aktarırsam bu konuyu daha iyi açmış olurum sanırım.

En basitinden 150-300 kişilik bir fabrikaya girmek, bir dönem Almanya'ya gitmek nasıl idiyse, burada da öyle. Bu iş için evini satıp "büyük torpil" satın alanların olduğunu biliyoruz. Yani bir işe girmek için 2-3-4 milyonluk rüşvetler dönüyor. İnsanlar yaşamlarını sağlam (?) bir geleceğe bağlamak için, olduğu kadarıyla o anki mutluluklarını, olanca paralarını feda ediyorlar.

Bu konuda bir başka örnek daha verebiliriz. Adana'yı boydan boya, hatta bir de enine dolaşın isterseniz. Tek bir işyerinin, fabrikanın kapısında "işçi alınacak" yazısı bulamazsınız. Bu endüstrinin gelişmemişliğini değil, işsizliğin boyutunu gösteriyor. İşsizlik bile alınan satılan bir yatırım sektörü olmuş. "İş bulma tüccarları" var.

Buraya dek yazdıklarımızdan görüldüğü gibi işçi hareketini değerlendirmeye "işsizlik"ten başladık. Bunda, şakayla karışık söyleyecek olursak, şu bir etken olmuştur: Biz de işsizlik derdinden sık sık payımızı aldığımız için, herhalde acısı içimize vurmuş. Ama işin bir de bunu gerektiren ciddi yanı var. Bu konuda, J.Stalin yoldaşın bir değerlendirmesini, Yürükoğlu yoldaşımızın *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabından (*agy*, s.87) aktaralım:

> "Genellikle işçi sınıfının yaşam standartlarından söz ederken kastedilen, yedek ordu diye bilinen işsizlerin değil, yalnızca çalışan işçilerin standartlarıdır. İşçi sınıfının yaşam standartlarına böylesi bir yaklaşım doğru mudur? Ben doğru olmadığını düşünüyorum. Eğer kendi işgücünü satmadan yaşayamayacak insanlardan oluşan bir işsizler yedek ordusu varsa, demek ki bu işsizler zorunlu olarak işçi sınıfının bir parçasıdırlar. Ve eğer bunlar işçi sınıfının bir parçası iseler, demek ki onların yoksul koşulları, üretimde yer almış işçilerin yaşam koşullarını etkilemeden olamaz. Bu nedenle, kapitalist ülkelerde işçi sınıfının yaşam koşullarını tanımlarken, işsiz işçilerin oluşturduğu yedek ordunun durumunun da hesaba katılması gereğini düşünüyorum. (J.Stalin, *SSCB'de Sosyalizmin Ekonomik Sorunları*, İng. basım, s.49)

Bu çok doğrudur. Çukurova bölgesinde dev boyutlarda bir işsizliğin olması da, tüm bölge işçilerinin yaşam standartlarını belirleyen önemli bir etkendir. Başta da belirttiğimiz gibi, işsiz Kürt proleterler her yıl oluk oluk Çukurova'ya akın ediyorlar. Bu yönüyle Çukurova, Kürt ve Türk işçiler için aynı zamanda birlikte mücadele okuludur. Bu belirlememizden sonra, her yıl nüfusu yüzde 30-40 dolayında artan Kürt tarım işçilerinin durumuna bakalım.

Pamuk tarlalarının çelikleşmiş işçileri

Genellikle pamuk tarlalarının kenarında, kamıştan yapılmış, derme çatma ve her türlü pislik ve hastalıkla içiçe olan barınaklarda, terkedilmiş yarı yıkık eski evlerde kalan bu tarım işçileri, kendilerini bir yıl doyurmaya yetecek bir para kazanma çabasıyla gece gündüz demeden çalışmaktadırlar. Sendika ne gezer. Sigorta yok, iş güvencesi yok. Evinden barkından uzaklarda, toprak burjuvazisinin her türlü dayatması altında, iliklerine kadar sömürülen bu işçiler çalışıp durmaktadırlar. Bir de "elçi" denilen işçi simsarlarının sömürüsünü eklerseniz, durumları gözünüzde daha iyi canlanır sanırım.

Bu işçiler, şimdi gittiler, ama bir ay öncesine dek, Adana'nın içinde, açık alanlarda, boş inşaatlarda, kendilerini köylerine, kasabalarına ulaştıracak bir kamyon, bir vasıta arayışıyla günlerce her türlü rezillik içinde yatıyorlardı. Tarım-İş sendikası vırt zırt bildiri yayınlayıp devleti göreve çağırıyor. Burjuva devletin bu insanlara hiçbir hayrı dokunmaz, dokunamaz. Bu insanlar, endüstri proletaryasının hareketinden de esinlenerek tarla işgallerine hazırlanıyorlar. Bu işçi kesiminin kendi geleneğinde de zaten keskin, kızgın bir kavga var.

Tarım işçilerinin durumunu, buralarda anlatılan yerli bir fıkra ile renklendirelim. Zamanın birinde, bir çiftlikte, Tarım-İş sendikası örgütlenme çalışması yapmış ve başarmış. Sıra toplu sözleşmeye gelmiş. Üç aşağı, beş yukarı toplu sözleşme de hazırlanıp imzalanmış. Ama iş saatleri konusu ilginç bir madde ile belirlenmiş: "İşçiler sabah ezanında işbaşı yapar, akşam eza-

nında işi bırakır." Neyse günler aylar geçmiş, işçiler her geçen gün eskisinden daha fazla yorulduklarını hissetmişler. Tabii bazı işçiler, "ne oluyor" diye kafa patlatmaya başlamış ve şehre inip birer saat almışlar. Meğerse, işveren ağa ile imam anlaşmış, sabah namazlarını daha erkene, akşam ezanını da daha gece almışlar. İşçiler bunu anlayınca hoca köyden kaçmak zorunda kalmış. İşveren ağa da korkulu günler yaşamış.

Tarım işçilerinin fıkrası böyle... Dostumuz inşaat işçilerinden de birçok fıkra dinledik, burada anlatmayacağız ama, inşaat sektörünün bölgede önemli bir istihdam alanı olduğunu ve bu işçilerin de hiçbir yasal ve yasadışı güvenceleri olmadan, çok ucuza, yer yer asgari ücretin de altında bir ücretle çalıştırıldıklarını belirtelim. Bunun yanında, çok yaygın olmamakla birlikte, çok küçük işletmelerde çalışan işçiler var. Bu işletmeler, iğrenç kurnazlıklarıyla genelde çocuk işçiye ağırlık veriyorlar. Çocuk işçiler hiçbir güvenceye, sosyal ya da sosyal olmayan hakka sahip değiller. İşgüçlerini, asgari ücretin çok altında, 40-60-100 bine satıyorlar.

Bir de, çekirdeğin içine doğru, müteahhit işyerleri var. Başka bölgelerde böylesine yaygın olduğunu sanmadığımız bir sektör. Ağırlığıyla, Sabancı imparatorluğunun angarya gördüğü işleri, ucuza yapmakla uğraşıyorlar. Örneğin Sasa'ya bağlı fabrikaların temizlik işini alan, Pilsa'da çuval diken 150-200 kişilik müteahhit işyerleri... Yine Pilsa Boru'da yükleme-boşaltma müteahhidi gibi.

Bu müteahhitlerden, işyerinin içinde çalışanlar da var, ayrı bir yer açanlar da. Toplama kampları gibi, derme çatma binalarda işçi çalıştırıyorlar. Kafalarına göre sigorta yapıyorlar, bir ayda on günü ödüyorlar. Genelde asgari ücret ödüyorlar. Onu da tam ödeseler iyi, "pazarları çalışmıyorsunuz" gibi, herhalde ancak buranın çok kurnaz burjuvalarına has gerekçelerle kısarak veriyorlar. Bunlar, bağlı oldukları işletme dışında başka hiçbir yere iş yapmıyorlar. Sendikalar bu tür işyerlerini çok başı boş bırakmış. İşçide de, "müteahhitte sendika olmaz" kanısı var. Bunun en büyük nedeni sendikalar.

Bu işyerleri, genelde 16-24 yaşları arasında genç kızları ve erkekleri çalıştırıyorlar. Dedik ya toplama kampı. Patronlar bağırdılar mı işçiyi yanlarında istiyorlar. Yemekten, paradan şikayet ne gezer, kendini anında kapıda bulursun. Gerekçe olarak da, tabii, "benim işyerimde çalışmaya hazır niceleri var" diyorlar. "Ya kabul edersin ya işsizlik." Ne kadar benziyor değil mi köleci sisteme! Yalnızca, bir tas çorbanın yerini asgari ücret almış, kırbacın yerini de işsizlik.

Burada çalışan işçilerin tek bir amacı var. Büyük işyerlerinin birine girmek. Bizce yanlış tabii. İşçi olduğu yeri hizaya sokmasını bilmeli. Partili işçi yoldaşlar bu propagandayı yapıyorlar. Eminim bu semeresini verecektir, işçi, yılların birikmiş hıncıyla müteahhit falan değil onların babalarını bile dinlemeyecektir.

Geldik endüstri proletaryasına

Yazımızın sonlarına doğru yaklaşırken, bir de asıl ana halka olan endüstri proletaryasının durumuna bakalım.

Adana'da endüstri dedin mi, besmele gibi Sabancı ile başlarsın. Sasa 3500-5000 arası işçisiyle Sabancı'nın en büyük işyeri. Plastik elyaf dalında dünyada ikinci, Ortadoğu'da birinci fabrika. Burada Petrol-İş örgütlü. Sasa'dan sonra tekstil dalında 3000-4000 işçisiyle Bossa geliyor. Burada Teksif örgütlü. Temsa (iş makinaları üretiyor) var, Pilsa (plastik ambalaj ve boru üretiyor) var.

Adana bölgesinde yağ sektörü de çok gelişkin. Aklımıza gelenler şöyle: Marsa, Pakyağ, Paksoy, Çukobirlik. Daha da var: Hepsinde Tekgıda-İş örgütlü. Güney Sanayii var... Gübre sektöründe, Mersin'de Akgübre, Adana'da Toros Gübre. Bunların işçileri Petrol-İş'teler... İskenderun'da dev heybetiyle İsdemir, 14 bin 500 işçisiyle duruyor. Yine İskenderun'da 1000 kişilik askeri fabrika... Mersin'de çeşitli büyük fabrikalar.

Sendikal alanda hareketli ve büyük dört sendika, burada da hareketli ve büyükler. Sırasıyla Tekgıda-İş, Petrol-İş, Teksif, Türk-Metal... Hemen hemen Türk-İş'e bağlı bütün sendikalar burada örgütlü. Bağımsız sendikaların dikkate alınmayacak bir örgütlülükleri var. Özgıda-İş ve Öziplik-İş, kendi varlıklarını biraz hissettiriyorlar. Bir de anlı şanlı bağımsız "çok" Demokratik Tekstil'in temsilciliği var. Ne iş yaptıklarını bilemiyoruz, çünkü örgütlü oldukları hiçbir işyerine rastlamadık.

En kaynayan iki sendika Petrol-İş ve Tekgıda-İş. Petrol-İş'te eski ve yeni sosyal demokrat karması bir takım yönetimde. Sasa işçilerinin militan gelişini nasıl durdurabiliriz, yasal çerçeveye nasıl sığdırabiliriz diye kafa patlatıyorlar. Tekgıda-İş'te de gangster bir yönetim, devrimci işçilerin hareketini nasıl durdururum diye uğraşıyor.

Siyasal planda, sınıf hareketi içinde örgütlü devrimci güç pek yok dense yeridir. Eskiden beri böyleymiş. Biraz TDKP ve Troçkist bitler var. Hoş işçiler onları ciddiye almıyor ama koyunun olmadığı yerde keçi Abdurrahman Çelebi hesabı çıkmışlar. Biraz da Acilciler ve Dev-Yol'cular var.

Bu yazıyı "En Büyük İşçi Sınıfı Başka Büyük Yok" yazısına bir kez daha göz atarken yazdık. Orada söylendiği, Yürükoğlu yoldaşın da ta yıllar önce *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye'*de birçok yanını incelediği gibi, "Türkiye bir işçi denizidir". Ve bu belirleme bu bölgede de doğrulanıyor.

Partimizin örgütleneceği alan çok... İşçi sınıfının yığınla sorunu var. Sınıf, partisiz de boş durmamış, kendine yiğit, ikircimsiz dövüşen önderler yaratmış. O önderleri bulup kucaklamakla işe başladık. Onlara diyoruz ki, anlatın sorunlarınızı, sendikanıza sahip çıkın, işçi konseylerinizi örgütleyin, sosyalizmi hançerlemeye çalışanları tanıyın ve dünya işçi sınıfına güvenin. Dünya devrimine önem vermek, diyoruz, Türkiye'de işçinin öncülük edeceği kızıl devrimde ifadesini buluyor. Bunun için, komünist hareketteki tasfiyeye karşı duran ve Marksizm-Leninizmin değerlerine sıkı sıkıya sarılan yegane güç de senin partin TKP. Ona sarıl. Partine omuz ver ve devrime yürü.

Yoldaşça selamlarımla.

Sasa'da 35 saatlik iş haftası gibi konular tartışılıyor

35 saatlik iş haftası gerçekçi istemdir

Oportünistlerin ve revizyonistlerin, dünyanın her yerinde burjuvaziyle elele vererek işçi sınıfının mücadelesini baltalama çabaları burada, Adana'da da sürüyor.

Kış ayları işçi sınıfı mücadelesinin gelişim aylarıdır. Marta kadar devam eden toplu sözleşme görüşmeleri kış aylarında Türkiye'nin gündemine işçi sınıfının mühürünü vurmaktadır. Bu yıl bir de "havalar soğudukça, siyaset ısınıyor".

Adana bölgesinde, Mersin'de grevdeki Akgübre işçilerinin aylardır süren toplu sözleşme görüşmeleri hâlâ sonuçlanmadı. 3500 kişilik bir fabrika olan Sasa'nın işçileri de toplu sözleşmeye hazırlanıyorlar. İki işyeri de Petrol-İş'e bağlı.

Sasa'da toplu sözleşme anket formları dağıtıldı ve sonuçlar toplanıyor. Ancak burada çöreklenmiş bazı revizyonistler ve Troçkistler, daha şimdiden işçilere "amacımız 1977 yılının yaşam standardına ulaşmaktır" yollu propaganda yapıyorlar. Oportünistlerin ve revizyonistlerin, dünyanın her yerinde burjuvaziyle elele vererek işçi sınıfının mücadelesini baltalama çabaları burada, Adana'da da sürüyor.

Toplu sözleşme tartışmalarında tartışılan bir başka nokta da iş haftası konusu. Revizyonistler bu konuda da "burjuvazi fazlasını veremez nasılsa, o halde biz 40 saat isteyelim" diyorlar.

Biliyor musunuz yoldaşlar, ben bunlar hakkında birşey yazdığımda, düşündüğümde midem kalkıyor. Artık burjuvaziyle işbirlikleri o kadar ayan beyan ki, işçiler bu tür görüşlerin kaynaklandığı odaklara karşı-devrimci diyorlar. Bizim oportünist, revizyonist gibi terimlerle nitelendirmemiz yetmiyor. İşçiler yaşamda bunların siyasal konumlarını daha da çıplak görüyorlar.

Toplu sözleşme görüşmelerinde 35 saatlik iş haftası istemi yükseltilmelidir. Biz bu önerimizi işçi arkadaşlarımıza anlatıyoruz. 35 saatlik iş haftası Türkiye'de gerçekçi bir istemdir. İşsizlik eğer 4-5 milyonluk rakamlara ulaşmışsa bu ülkede buna tek çözüm iş saatlerinin kısaltılmasıdır. İş saatleri kısalmadan, bugünkü işsizlik rakamlarıyla burjuvazi kârına kâr katıyor. Durum böyleyken bunlar kalkıp işçi sınıfına "burjuvazi vermez istemeyelim" diyorlar. Burjuvazi elbette vermek istemez ama işçi sınıfı alabilir, çünkü haklıdır. 35 saatlik iş haftası istemini Sasa işçilerinin bayrağı yapmaya çalışıyoruz.

Toplu sözleşmelerde yine öne sürdüğümüz bir tartışma konusu, asgari ücret. Son asgari ücret belirlemesini biliyoruz. 145 bin lira net. Yani enflasyonun çok altında. yüzde 52 net artış gördü. Asgari ücretle çalışan işçinin bir önceki yıla göre durumu kötüleşti. Yığınsal işsizlik ve Türk-İş yönetiminin beceriksizliği nedeniyle sendika üyesi işçi sayısında azalma var. Burjuvazinin işçi sınıfının hiçbir örgütüne tahammülü yok. Bu da doğal.

1980 öncesinde de dediğimiz gibi, Türkiye burjuvazisi devrimi önlemek istiyorsa ancak emperyalistleşerek bunu uzun erimli başarabilir. Nitekim çalıştı çabaladı ama başarılı olamadı. İslam ülkelerine yönelik manevra yaptı, yemediler. Kıbrıs'ı işgal etti, doyasıya sömüremeden, tadını alamadan dünya kamuoyunun tepkisiyle karşılaştı. AT'ye girmek için başvurdu, kabul etmiyorlar. Türkiye burjuvazisi hangi emperyalist-kapitalist bloka yönelse kapılar yüzüne kapanıyor. Bir ara Musul-Kerkük'e, Suriye'ye işgal yoluyla açılma hesapları yaptı. İşçi sınıfımızın korkusundan deneyemiyor. Tek yolu kalıyor, içerde sömürüyü ve zoru yoğunlaştırmak. Kürdistan'da da GAP projesiyle yeni bir temelde sömürü kaynakları açmak istiyor. Bunun için Kürdistan'daki halka karşı artık rasgele bir soykırım uyguluyor.

Asgari ücret konusunu burjuvazinin bu dorumu çerçevesinde doğru anlayabiliriz. Asgari ücret burjuvaziyle Türkiye proletaryası arasında en önemli kavga odaklarından biridir.

Burjuvazi yüzde 52 net artışla kendi çıkarına uygun olanı yapmış ve geniş işçi kesimlerinin tepkisini çekmiştir. Biz komünist işçilere düşen görev, asgari ücret kavgasını fabrikadan işkoluna ve ülke düzeyine dek kıyasıya yükseltmektir. Bunun için, ilk adımda, toplu sözleşmelere, sendikaya üye olan işçi 1. yıl şu kadar asgari ücretle, 2. yıl şu kadar asgari ücretle çalışır diye madde eklemeliyiz. Sendikalar kendi şubeleri için böyle bir karar almalıdır. Türk-İş'i de ülke düzeyinde böyle bir karar almaya zorlamalıyız. Adana Sasa'da işçiler bu konuyu da tartışıyorlar.

Son ayların sınıfımızı ilgilendiren en önemli konularından biri de, Bulgaristan'dan göç eden Türk asıllı işçi emekçi yığınıdır. Komünistler ve devrimciler bu emekçi kesime Türkiye burjuvazisinin sahtekar çıkışlarını sergilemeli, onların yanında yer almalıdır. Burjuvazinin bu insanları Türkiye'ye davet etme hesabını bozmak, boynumuzun borcudur. Burjuvazi bunları getirtmekle hem sıcak bir sömürü kucağı açıyor, hem de bu emekçilere anti-sosyalist, karşı-devrimci bir işlev yüklemeyi düşünüyor. Bizim işyerinde bu Bulgaristan göçmeni işçilerden var ve 80 bin lira aylık ücret alıyorlar.

Türkiye işçileri, sosyalizmi yaşamış, onun nimetlerini ve güzelliklerini tatmış, ancak oradaki yeni sosyal demokratlar yüzünden ülkelerini terketmek zorunda kalmış olan bu işçi kardeşlerine "hoşgeldiniz" diyor. Bizim fabrikada ve daha birçok fabrikada olduğu gibi, burjuvazinin bu konuda işçileri bölmek için yaptığı hesabı işçi sınıfı onun suratına çarpacaktır. Türkü, Kürdü, Bulgaristanlısı hiç farketmez. Bunların hepsinin soyadı işçi, çıkarı tektir: Sömürüyü kaldırmak.

12 Eylül'ün yıldönümünde, burjuva basının köşe yazarları, ağız birliği etmişcesine 12 Eylül'ün de dertlerine çare olmadığını yazdılar. Bazı gazeteler de yaşadığımız ortamı, 12 Eylül öncesine benzetti. (*Milliyet*, 12 Eylül 1989)

İşçi sınıfı mücadelesi görülmedik boyutlardadır. Bir yıl içinde grevde kaybedilen işgünü sayısı 12 Eylül öncesi yılları aşıyor. Türkiye tarihinde görülmedik yığınsallıkta ve uzunlukta grevler oluyor. Hiç grev yaşamamış işçi kesimleri bile artık grev bayrağını alıyor, aylarca Türkiye gündemini belirliyor ve kazanıyor. (Çelik işçileri, Akgübre işçileri gibi.) Bir yıl önce yayın organımızda attığımız başlıkları sol hareketler çok sol buluyorlardı. Yaşam dediklerimizi öylesine doğruluyor ki, bugün aynı başlıkların ağlaşanlarını buhar boşaltmak için burjuva basın bile atıyor.

Burjuvazi ekonomik olarak bunaldı ve köşeye sıkıştı. İşçi sınıfı bastırdıkça tam bir it dalaşı yürütüyor. Çelik-İş grevinde hükümetin bakanları bile birbirlerine girdiler. Tüm burjuva kesimlerinin "birliğinin simgesi" olan cumhurbaşkanlığı seçimleri için burjuva siyasette mide bulandırıcı bir kavga gitti.

Kürdistan halkı, kendi gözlemlerimizle birlikte söylüyoruz, silahlanıyor. Silopi olayları Kürdistan halkının mücadelesinde bir dönüm noktası oldu. Kırlardaki emekçi yığınlar huzursuzdur. Manisa'daki DYP mitingine pek ilgi göstermeyen köylü emekçiler, Denizli'de bir tüccarı rehin aldılar. Yine Siirt'te kır emekçileri, küçük üreticiler ofisi bastılar. Son yılın kuraklığı kırdaki proleterleşmeyi artırmıştır. Kır emekçilerinin kurtuluşu işçi sınıfının yolundan geçiyor.

Cezaevleri köstebek yuvasına döndü. Açlık grevleri ve zindanlardaki devrimci kavga burjuvaziyi bunaltıyor. Aleviler de demokratik hakları için işçi sınıfının yanında kavgaya hazırlanıyorlar.

Türkiye'de asgari ücret sorunundan, Kürt sorununa, işsizliğin dev basıncından, cezaevlerini burjuvazinin başına yıkmaya, Alevilerin haklarından, Bulgaristan'dan göç eden işçilerin haklarına kadar herşeyin yolu devrim yapmaktan geçiyor. Bu yüzden diyoruz burjuvazi ne yaparsa yapsın sonu gelmiştir. Onu Türkiye'den silip süpürecek ve dünyada revizyonizmin üzerinde bir kasırga gibi esecek devrim geliyor.

Haydi yoldaşlar daha özverili daha aktif çalışmaya! Tarih bizi çağırıyor.

Mustafa Kaplan, Adana

Birliğe mücadeleye
Meydana geldik
Emek hak yolunda
Destana geldik

İşçinin Sesi'nin olmadığı söyleniyordu. Dört ay kadar önce, İşçinin Sesi'yle tanışabileceğimizi öğrenince çok sevindim.

Merhaba TKP

Artık gerçek TKP'yi tanıyorum. Resmilerin oportünist bile olmadıklarını, yeni sosyal-demokratlıklarını en açık biçimde gözler önüne seren TKP'yle birlikteyim. TBKP'nin burjuva yardakçılığı yüzünden bana eskiden hayal gibi gelen devrimin hiç de uzak olmadığını gördüm.

Merhaba yoldaşlar.

Ben aranıza yeni katıldım. Sizlere gerçek TKP'yle tanışmadan önce yaşadıklarımdan bazı örnekler anlatmak istiyorum. Resmilerin siyasal kişiliklerinin ve insanlıktan bu kadar söz etmelerine karşılık insana ne kadar önem verdiklerinin anlaşılması açısından bunun çok yararlı olacağını düşünüyorum.

1986 yılında IGD'ye girdim. Altı ay aynı sorumlu sekreterle birlikte çalıştık. Bu süre içinde görüşmeler düzenliydi, fakat, yayınlar düzenli gelmediği gibi, ideolojik bilgi hemen hemen hiç verilmiyordu. Eğitim, daha çok, iyi bir komünist değil de, yalnızca iyi bir insan yetiştirmek yönündeydi ve legal çalışma alanlarından bağımsız yürüyordu. Neyi savunmam gerektiğini toplantılar sırasında, günübirlik öğreniyordum.

Bir toplantıda (derneğin o güne kadar sağlamış olduğu en yüksek katılım bu toplantıdaydı, katılanların sayısı ilk ve son kez yüz kişiyi aşmıştı), hiçbir politik bilinç verilmeyen, hiçbir şeyden haberi olmayan insanlar resmilerce kullanıldılar. Sırf oyları için oraya getirilen, birim sorumlusunun parmağına bakarak elini kaldırıp indiren ve kulanıldıklarını anlamakta gecikmeyen bu sıradan insanların hepsi dağıldı. Koca potansiyel orada eritildi. O zaman bunun büyük bir hata olduğunu görmemiştim. Gördüğümde ise susturmakta gecikmediler.

Altı ayın sonunda bir üst sekreterle çalışmaya başladık. Bundan sonra da eskisinden pek farklı birşey olmadı. Birim sorumlusu olan bu sekreterle görüşmeler kuru laf kalabalığından ileriye gitmiyordu. Daha üye miyim değil miyim bunu bile bilmiyor ve sorgulayamıyordum. Yalnızca, bundan sonra düzenli aidat ödemem gerektiği söylenmişti.

Sekreter, görüşmelere sık sık gelmemezlik ediyordu. Sorulduğunda, üstüyle görüşmesinin olduğunu, bu nedenle gelemediğini söylüyordu. Daha sonra üstüyle görüşmelere de gitmediğini, buraya da altıyla görüşmeleri bahane ettiğini öğrendim. Bu durumda bu insanın ne yaptığının soruşturulması gerekirdi. Ama birimin örgütsel işleyişi gereği, bu bir türlü mümkün olmuyordu. Gelmediği görüşmeler, genellikle bana dergiler, yazılar getireceği görüşmelerdi. Bu nedenle bu sekreterle çalışmaya başladıktan sonra bana hiçbir şey gelmedi. Bu sekreterle çalışmamız iki ay sürdü. Bundan sonra da zaten hiç görüşme olmadı.

Yeni dönemde ilk yaptıkları şey, aynı sekreterin sorumluluğunda ve benimle aynı durumda olan yoldaşları birbirine düşürmek oldu. Yoldaşların hiçbirinin ötekine güveni kalmadı. Bu özellikle ve sistemli bir şekilde yapıldı. Karşı çıkmaya, sorgulamaya başlayanlar bir parmak balla susturuldu. Sorumlu sekreterin, bir üstü ile görüşme istemi de çeşitli bahanelerle bir türlü yerine getirilmiyordu.

Resmiler, TBKP olup, Yağcı-Sargın kendilerini burjuvaziye teslim ettikten sonra bütün birimler birbirine karıştı. Bundan sonra herkes birbirini tanıma olanağı bulduğundan, kişilerin gerçek yüzlerini daha iyi gördük. Kariyerist, yerini kaybetme korkusu içinde olan insanlar, kendilerini sağlama almak için tabanın gözünde yeni tanrılar yaratmaya başladılar. Ayrıca insanlara "komünist Abdullah gibi kalmak" korkusu da aşıladılar.

Sırf kendilerine karşı çıktığı, ne yaptıklarını sorguladığı için, bir yoldaşımıza, Yağcılar yapmadıklarını bırakmadılar. Hem de onun örgüte kendilerinden daha çok emeği geçmiş olduğu halde. Sonunda yoldaşımız, belki de ömür boyu etkisinden kurtulamayacağı bir hastalığa yenik düştü. Onu hastanede aramadılar bile. Hata, ona "orada bütün herşeyi anlattı" gibi iftiralar atmaktan da geri durmadılar.

Evimiz olmadığı için, 1987 yılı sonlarına doğru, ben ve bir yoldaş, yeni bir ev bulana kadar bunların evlerinde kalmaya başladık. Böyle bir ortamda ilişkilerin düzeleceğini ve verimli bir çalışmanın yapılabileceğini beklemiştik. Ama daha önceki davranışlarımızdan dolayı bizim kendileri için zararlı olduğumuz düşüncesinden kaynaklanan güvensizliklerini ilk günden belli ettiler.

Zaten bize parti hakkında hiçbir bilgi verilmiyordu. Bütün öğrendiklerimizi kendi zorlamalarımızla öğrenebiliyorduk. Partiye duygusal bir bağlılık vardı. Bu nedenle oütün yapılanları partiden ayırıp kişilere bağlıyorduk. Onlar da böyle düşünmemiz için ellerinden geleni yaptılar.

Beni ve yoldaşımı kendilerine çıkar bağlarıyla bağlamaya, böylece gördüğümüz yanlışları eleştirmememizi sağlamaya çalıştılar. Paramız yokken para, evimiz yokken ev, işimiz yokken iş vererek bizi kendilerine muhtaç etmeyi amaçladılar. İdeolojik olarak hiçbir şey veremediklerinden, insanları TBKP'de, bu yollardan tutmaya çabalıyorlardı.

Kişilerden kaynaklandığını düşündüğümüz yanlışların bir gün düzeleceğini bekleyip durduk. Oysa bütün bunlar, TBKP'nin içi boş, savunacak hiçbir yanı kalmayan ideolojisinin yansımalarıymış. Bunca insan TKP geleneğine olan duygusal inancından dolayı, kişilerin düzelmesi için boşu boşuna uğraştı durdu.

Mantık şuydu: Söylediklerimizi hiç soru sormadan yapan burada kalır, yapmayan, komünist Abdullah gibi kalmayı göze alır, çeker gider. Nitekim bundan sonra bizi de yalnız bırakma çalışmaları başladı. Arkamızdan asılsız karalamalar yapıyorlardı. Ama bunda başarılı olamadılar, çünkü biz haklıydık. Öte yandan, aralarındaki klikleşmeler gereği yaptıkları kafa hesaplarında bizi kendilerinden saymaktan da geri durmadılar.

Partide yaşanan 1979 bölünmesinden hiç söz edilmiyordu. Sorulduğunda ise, konu, ayrılan küçük bir gurup, özeleştiri verip tekrar geri döndü şeklinde geçiştiriliyordu. Altı ay önce *İşçinin Sesi*'ni duyduğumda büyük bir hayretle karşıladım. Çünkü *İşçinin Sesi*'nin olmadığı söyleniyordu. Dört ay kadar önce, bütün bunları benimle birlikte yaşayan yoldaş, *İşçinin Sesi*'yle tanışabileceğimizi söylediğinde çok sevindim.

Artık gerçek TKP'yi tanıyorum. Resmilerin oportünist bile olmadıklarını, yeni sosyal-demokratlıklarını en açık biçimde gözler önüne seren TKP'yle birlikteyim. TBKP'nin burjuva yardakçılığı yüzünden bana eskiden hayal gibi gelen devrimin hiç de uzak olmadığını gördüm.

İşçi sınıfının öncülüğünü, ödün vermez ideolojisiyle, Leninci disiplinle örülmüş örgütlenmesiyle ancak TKP yapabilir. Bu ideoloji temelinde, 2-3 ay gibi kısa bir süre içinde bizim bile yetişemediğimiz bir hızla genişleyişimiz, TKP'nin doğruluğunu, gür bir sesle gelmekte olduğunu gösterir.

TKP'yi yeni tanıyor olmam nedeniyle henüz bazı eksiklerim olsa bile, bu kadarı da diğer solların görüşlerine doğru yanıtlar vermeye yetiyor. Bundan sonra *İşçinin Sesi*'ne sık sık yazacağım. Ve yineliyorum:

Merhaba yoldaşlar!
Merhaba TKP!
Tek silah parti!
Tek yol devrim!

Mehmet Ali Çubuk. İstanbul

Güçler dengesi artık demokrasi savaşçılarından yana değişti

Gençler görev başında

TBKP istediği kadar dilencilik ededursun, böyle bir dönemde gençliği büyük sorumluluk ve görevler bekliyor.

Yaşanan olaylar, gözle görülen değişimler, artık ülkemizde birşeylerin olgunlaşmaya başladığının kanıtıdır.

İşçiler, makinaya damlayan her damla terin karşılığını faturaya yazıyorlar, burjuvaziye kan kusuyorlar. Emekçi kesimler ateş püskürüyorlar, Kürt halkının kendi kaderini tayin etme mücadelesi yükseliyor.

Burjuvazi bunları engellemede dişe dokunur bir yol katedemiyor. Mevcut manevra alanı daraldıkça yenisini arama çabaları başlıyor. Bugün artık güç dengesi demokrasi savaşçılarından yana dönmüş, burjuvazi oyunları kendi istediği gibi oynayamaz hale gelmiştir.

Böyle bir dönemde resmi sosyal demokratların tövbekarlığına ve dilenciliğine de diyecek yok doğrusu. TBKP lideri Yağcı'nın duruşmasında mahkemeye hetine söylediğine bakın. "Bizim partiyi neden yasallaştırmıyorsunuz, neden serbest bırakmıyorsunuz? Bizim programın sosyalist parti programından daha farklı bir yönü yok ki. O yasal olduğuna göre bizim de yasal olmamız gerekir." Tövbekarlık yetmedi, örtülü dilenmeler yetmedi, şimdi de açıkça yalvarıyor.

TBKP istediği kadar dilencilik ededursun, böyle bir dönemde gençliği büyük sorumluluk ve görevler bekliyor. Var güçle, hızlı bir tempoyla kadrolaşmak ve kadrolar eliyle doğru, komünist fikirleri kitlelere ulaştırmak zorundayız. Öğrenci gençlik içinde doğru fikirlerin gittikçe yaygınlaşmakta olması çok kısa bir çalışmanın ürünüdür. Bu da, öğrenci gençliğin militan mücadeleye, komünist fikirlere yatkınlığının, "fikirleriniz bize ulaşırsa alırız"ın ifadesidir.

İşçi, işsiz, üniversiteli, liseli tüm gençliğin birlikteliğinin zemini yaratacak olan, komünist gençlik örgütüdür. Bunu geliştirmek. Özveriye, disipline büyük önem vermek, vurunca ses getirmek. Doğru kadro anlayışını, içinin çalışma disiplinini aşılamak. Böylece gençliğin, işçi sınıfının yolunda mücadelesini sağlamak,onu küçük burjuva akımlardan olabildiğince soyutlamak. İşte bu görevler dönemin gerekleriyle üstüste düşmektedir.

Koşulların gerektirdiği çalışma yürütülecektir. Hedefe ulaşmak için hep birlikte mücadeleyi yükseltelim.

Burjuvaziyi acılı ve korkulu günler bekliyor.

Murat Ateş, İstanbul

İşçi sınıfının hegemonyası olmadan öğrenci hareketinde birlik ve merkezilik sağlanamıyor

Komünist önderlik boşluğu var

Türkiye'nin genel durumuna bağlı olarak, bu yıl öğrenciler açısından da oldukça hareketli bir yıl yaşandı. Ama bu hareketlilik, küçük burjuva devrimciliği gibi kesikli ve nefessizdi. Öğrenci gençliğin eylemleri, işçi sınıfının eylemlerine bağlı olarak militanlaşıyor.

Hem öğrenci derneklerinin merkezileşmesi, hem de merkezi devrimci gençlik örgütlenmesi henüz sağlanmış değil. Merkeziliğin sağlanmamış olması, günlük hareket etmeyi getiriyor. Doğru fikirlerin hegomonyası olmaksızın da merkeziliğin sağlanamayacağı görülüyor. Çünkü sorun, sınıfsal açıdan bakabilmekte, "gençliğin yolu işçi sınıfının devrim yoludur" diyebilmekte, tüm kazanımları sınıfa maledebilmektedir. Herhangi bir hareket, işçi sınıfının hegemonyasında gerçekleşmiyorsa, gelişme sağlanamıyor. Bu hegemonyayı TKP'mizin sağlaması için çalışıyoruz.

Şu anda öğrenci hareketinde küçük burjuva akımlar oldukça etkin. Bu akımların her biri kendi nefessizliğini, programsızlığını ve örgütsüzlüğünü kitleye dayatıyor. Sürekli faşizm teorileri üretilerek kitlenin eylemciliği geriletiliyor. Birlik naraları atılırken, sürekli tasfiyeler, parçalanmalar yaşanıyor. Subjektivizm had safhadayken, kimse kimseyi çekemez bir durumdayken merkeziliği sağlamak hayal. Ayrıca küçük burjuva akımlar, sorunlara sadece kendi dar gurup çıkarları açısından bakarak, hem işçi sınıfından gittikçe uzaklaşıyor, hem de böylece kendi sonlarını hazırlıyorlar. İşçi sınıfının hegemonyası olmadan, birlik, merkezilik sağlanamıyor.

TKP'nin KGÖ parçası olarak biz çalışma tempomuzu artırmalıyız. Hem kendimizi daha fazla geliştirerek ideolojik netliğe ulaşmak, hem de görevlerimizi eksiksiz yerine getirerek, disipline uyarak, normlarımızdan ödün vermeyerek, dokularımızı ve saflarımızı çelikleştirmeliyiz.

Okul başında, İTÜ'lü işçilerin eylemleri, öğrencileri de harekete geçmeye zorladı. Biz de bundan yararlanarak hem konuşmalarla hem de sözlü, yazılı sloganlarımızla kitleyi hareketlendirdik. Daha sonra, dağıttığımız bildirilerle sınıfsal bakış açısını ortaya koyduk. Geçen sene olduğu gibi, işçi sınıfı pratik olarak da sahneye çıktığında bu dağınıklık aşılacaktır, işçi sınıfı küçük burjuvaziyi peşine takacaktır.

Boşlukları komünistçe doldurmak için ileri!

KGÖ, dağ taş demeden yürüyor, çelikleşiyor!

İsmihan Gür, İstanbul

Bakmayın siz koparılan gürültüye

Marksizmin eskiliği değil haklılığı kanıtlanıyor

Marksizmin eskidiğini hiç kimse iddia edemez. Marksizm doğru bir şekilde uygulansaydı, bugün sosyalist ülkeler kapitalist dünyaya kök söktürürdü.

Değerli yoldaşlar,
Burjuva basınından ve bazı devrimci örgütlerin yayın organlarından izlediğim kadarıyla, şu günlerde başta Sovyetler Birliği olmak üzere, tüm sosyalist ülkelerde olan olumsuz olaylardan söz edeceğim.

Sovyetler Birliği'nde işçi sınıfının değerli özverisiyle sosyalizm inşa edildi ve kapitalist dünyayla yarışa girecek kadar ilerledi. Yanlışlar çok önceden başlamıştı ama Mikhail Gorbaçof'un başa gelmesiyle birlikte sosyalist sistemin çehresi hızla değişti. Sosyalist ülkelerde eksik olan aktif yığın demokrasisi geliştirileceğine, kapitalizme geri dönüşü amaçlayan bir politika, açıktan uygulanmaya başladı. Kiralama adı altında yeni yeni özel şirketlerin türemesi, menejerlere ileri düzeyde yetki verilmesi vb., bunların hepsi sosyalizmin aleyhine olan olumsuz gelişmelerdir.

Oradaki işçi sınıfı sokağa çıkıyor. İşçinin sokağa çıkış nedenleri var, bazı haklı istemleri var. Birincisi yaşam standardı farklı. İkincisi ve daha da önemlisi, işçi sınıfı sosyalist demokrasi istiyor. Sovyetler Birliği gibi eski bir sosyalist ülkede işçi sınıfının sokağa çıkması, komünist partisinin yıllardır izleyegeldiği oportünist politikadan, onun bugün aldığı sosyal demokrat nitelikten kaynaklanıyor.

Sovyetler Birliği'nde şimdiye kadar kilise açılışlarına katılan ilk genel sekreter Gorbaçof olmuştur. Bu gibi nedenlerden dolayıdır ki, kapitalist dünyada Gorbaçof'un adı bile değişti. Artık burjuvalar "Gorbi"yi dillerinden düşürmüyorlar.

Diğer sosyalist ülkelerdeki sorunlar da Sovyetler'deki durumla bağlıdır. Örneğin Polonya'da muhalefetin kilisede örgütlenmiş olması, Solidarnoş gibi bir hareketin iktidara gelmesi üzücü olaylardır. Öte yandan Macaristan'da halk, demokrasi istemiyle sokağa çıkarken, komünist partisi adını değiştiriyor. Marks'ın Lenin'in afişleri, heykelleri indiriliyor. Sosyal demokrat parti kuruluyor. Bulgaristan Komünist Partisi'nin izlediği politika, Demokratik Almanya'da gelişen olumsuz olaylar - bunların hepsi yıllardır uygulanan oportünist politikaların ürünleridir.

Marksizmin eskidiğini hiç kimse iddia edemez. Marksizm doğru bir şekilde uygulansaydı, bugün sosyalist ülkeler kapitalist dünyaya kök söktürürdü. Bunu bildikleri halde, kapitalist ülkelerdeki burjuvalar, sosyalist ülkelerdeki durumdan iyi bir şekilde yararlanmak istiyorlar. Marksizm eskidi, komünizm iflas ediyor, işte bakın sosyalist ülkelerdeki sorunlara deyip işçi sınıfının bilincini bulandırmaya çalışıyorlar.

Bütün bu olaylar karşısında partimiz TKP, sağlam bir ideolojiye sahip olduğundan, Marksizm-Leninizmi aynı kararlılıkla savunmaktadır. TKP kararlı adımlarla yürümektedir, çünkü sağlam temeller üzerindedir.

Yaşasın TKP!

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

Mahir Yiğit, Paris

Toplumun durumu, insana ahlak konusunu düşündürtüyor

Ahlak konusunda bazı düşünceler

Bugün bizler açısından komünist ahlakın ana ölçütü, bu yıkılası düzeni değiştirmek için mücadele etmek, bu uğurda her türlü özveriyi göstermektir.

Bence ahlak konusu iki ayrı açıdan, kapitalist ahlak, sosyalist ahlak diye ele alınmalıdır.

İnsanlar bazı konularda, isteseler de istemeseler de, yaşadıkları düzen içinde, düzenin işleyişine uygun şekilde düşünürler ve bu düşüncelerini yaşamlarına da aktarırlar. Buna bağlı olarak, kapitalist düzen, insanı öncelikle kendini düşünmeye, bencilliğe, ben kendimi kurtarayım da ne olursa olsun demeye iter. Ve yaşantısını bu düşüncelerle sürdüren insan, bir sürü yanlış yapacak, ancak bunları yanlış olarak değil, yaşantısının normal bir parçasıymış gibi görecektir. Kendi çıkarlarını toplumun çıkarlarının üstünde gördüğü için de, toplumun çıkarına zarar veren davranışlarda bulunmaktan kaçınmayacaktır.

Ancak, kapitalizmin mezarını kazacak düşünce ve davranışlar da yine kapitalist düzen içinde yeşeriyor. Bu nedenle, toplumu oluşturan tüm insanların düşünceleri kapitalizmin istediği yönde olmayacaktır. Bunu bildiği için burjuvazi, eline geçirdiği devlet yoluyla, kendi değer yargılarının gizliden ya da açıktan propagandasını yapar. Kendi çıkarlarını koruyup sürdürebilmek için yasalar çıkartır ve aykırı hareketlere de ceza uygular. Bazen yasalarla veremediği cezayı topluma verdirmeye çalışır.

Burjuvazi, ana hatlarıyla ele alındığında, kendi çıkarlarına olmayan şeyleri ahlaksızlıkmış, kendi çıkarına olanları da ahlaka sığan davranışlarmış gibi göstermeye çalışır ve bunu yapabilmek için bütün imkanlarını (okul, basın, TV, radyo, vb.) seferber eder.

Sosyalist düzende ise, insanlar birbirinin kuyusunu kazmak yerine, çalışıp emeklerinin karşılığını almakla uğraşırlar. Özel mülkiyet olmadığı için, ondan bundan düzenbazlıklar yoluyla çalıp çırpma diye birşey söz konusu olmaz, zaten buna ihtiyaç duyulmaz. İnsanlar bilirler ki düştükleri zor durum karşısında kendilerine yardım eli uzanacaktır ve şunu kavramışlardır: "Toplumun çıkarı aynı zamanda kendisinin de çıkarıdır". Kendisi için birşeyler yapmış olması, bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın düşüncesi yanlıştır.

Yani şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki, ekonomik-toplumsal sistemler, yalnızca maddi olarak şu ya da bu çıkarı sağlamazlar, insan yaşamının tümünü, eğlencesinden kültürüne, gelenek-göreneklerine, inançlarına ve ahlaki değerlerine kadar herşeyi etkilerler.

Bugün Türkiye toplumunda çok yaygınlaşmış olan çıkarcılık, köşeyi dönme, herşeyi satabilme vb. anlayışlar düzenin ürünüdür. Bunları değiştirmek için düzeni değiştirmek gereklidir. Ve bugün bizler açısından komünist ahlakın ana ölçütü, bu yıkılası düzeni değiştirmek için mücadele etmek, bu uğurda her türlü özveriyi göstermektir.

Hakan Çelik, İzmit

İsterse, yer gök anti-komünist çığlıklarla inlesin

Bizim bayrağımız Leninizm

Biz komünistlerin temel amaçlarından biri de Leninizmi, onun canlı özünü bozmadan yaşatmaktır. Bugün Lenin'e yoğun bir saldırı var. Bir yandan bu saldırıları göğüslemek, öte yandan geri plana itilen Leninizmi ön plana çıkarmak gerek.

Bazı "sosyalistlere" bir bakarsak, görürüz ki hepsi Leninist geçiniyorlar ama çoğu onu anlamamış. Anlasalar zaten birlikte olurduk. "Lenin iyi bir politikacıydı ve marksizme şu şu katkıları oldu" demek yeterli değildir. Çünkü Stalin'in dediği gibi, "Leninizm, çağımızın Marksizmidir". Bu tanımlama günümüz için de geçerlidir. Leninist olmayan Marksist de olamaz. Leninizme sıkı sıkıya sarılmayan devrimci, burjuva ideolojisi karşısında savrulur.

Lenin bir dehaydı. İnsanlığın gördüğü en iyi politikacıydı. Ama o bunu güçlü teorisiyle yaptı. "Devrimci teori olmadan devrimci pratik olmaz" dedi. Yani Lenin bilimsel çalıştı. Bana göre o aynı zamanda iyi bir sanatçıydı. Gelişen toplumsal süreçleri mükemmel bir şekilde görebilmesi, onda sanatçı bir kişilik olduğunu gösterir. Yoksa Rusya'da koskoca bir devrim olup, koskoca bir Leninistler yığını yaratılabilir miydi?

Tabii, Sovyetler Birliği nasıl Lenin'in ürünüyse, Lenin de o dönemin Rusya'sının ürünüdür. O Marksizmi pratiğe indirerek yaşattı. Biz de TKP'mizi güçlendirerek, devrimimizi yaparak, emperyalist zincirden bir zayıf halka daha kopararak çağımızın Marksizmini, Leninizmi yaşatacağız.

Tüm kokuşmuşluğa karşı savaşımımızda bayrağımız Leninizmdir. Bizlere, bu bayrağı daha da yükseltmek düşer.

İsmihan Gür, İstanbul

Gorbi'nin *perestroykası* ve Sovyetler'de burjuva sanatın şımarması

İngiltere'nin başkenti Londra'da Phillips galerisi, "Coca-Cola gerçek şeydir-Lenin" yazılı bu Sovyet afişini, "çağdaş Sovyet sanatının" bir örneği olarak açık artırmaya çıkarmış. Afiş, Gorbaçof'un perestroyka'sı altında Sovyetler'de burjuva sanatın nasıl şımardığının güzel ve çarpıcı bir örneğidir.

Yanlış anlaşılmasın, bütün şımarıklığına rağmen biz, bu tür "sanat"ın yasaklarla bastırılmasından değil, işçi sınıfının devrimci değerleriyle, işçi sanatçıların değerli eserleriyle köşeye kıstırılmasından yanayız.

Klasik Marksizmin çağımıza uymadığına vb. dair nutukları atan zavallılara

Meydanı boş bırakmayacağız

"Marksizmi modernize ediyoruz" kisvesi altında emperyalizmle flört ilişkisini sürdüren hain revizyonist anlayış, dünyanın her alanında gelişmekte olan işçi sınıfı mücadelesini ayaklar altına almaya, burjuvaziye karşı verilmekte olan devrimci kavgayı boğmaya çalışıyor.

1989-1990 örgütsel stratejisinin temel görevlerinden biri de ürüne yönelik teorik çalışmayı hızlandırmaktır. Gerçekten de, gerek dünya komünist hareketinin üzerinde heyula gibi dolaşan revizyonizme, gerek sosyalist ülkelerde yaygınlaşmaya çalışan burjuva irine, gerek ülkemizde onun temsilciliğini yapan yeni sosyal demokrat kafalara ve toplumsal tabanı küçük burjuvaziye dayanan sağ oportünizme karşı ideolojik savaşın önemi artıyor. Devrimci mücadelemiz için son derece önemli olan bu teorik çalışma, günümüzde bilerek yaratılmak istenen kavram kargaşasına meydanı boş bırakmayacaktır.

Lenin, *Sol Komünizm, Bir Çocukluk Hastalığı* adlı yapıtında "devrimci teorinin bir dogma olmadığını ve ancak gerçekten kitlesel, gerçekten devrimci bir hareketin pratiğiyle sıkı sıkıya bağlı olarak kesin biçimini aldığını" söylüyor. Gerçekten de Marksizm-Leninizm ancak proletarya hareketinin pratiğiyle bağlı gelişebilir. Marksizm-Leninizmin yol göstericiliği de proletarya hareketini geliştirir.

Bazı küçük burjuva devrimcilerimiz, bu soruna tersinden bakmayı kendilerine görev edinmişler. Proletarya hareketini düşündükleri, kendi "ideolojik" tutumlarını öne çıkardıkları için işçi sınıfını, ondan tümüyle kopuk bir "bilinç"in taşınacağı, edilgen bir yığın olarak görüyorlar.

Komünistler için teori, var olan hareketin yasalarını doğru bilmektir. Aksi takdirde idealizme dek varan bir konuma kayılır. Var olan hareketin yasalarının kavranması yerine, icat edilmiş, kendince güzel, tumturaklı görüşlerin birbiriyle tokuşturulması konmuş olur. Küçük burjuva devrimcilerimizin "ideolojik" konumu işte böyle. Bu yüzden onlar revizyonizme karşı düzgün bir mücadele veremiyorlar.

Marksizm-Leninizme doğrudan saldıran, Marksizm-Leninizm düşmanlığı yapan reformistlerin, estirdikleri revizyonizm fırtınası tüm hızıyla yol almaya devam ediyor. "Marksizmi modernize ediyoruz" kisvesi altında emperyalizmle flört ilişkisini sürdüren bu hain anlayış, dünyanın her alanında gelişmekte olan işçi sınıfı mücadelesini ayaklar altına almaya, burjuvaziye karşı verilmekte olan devrimci kavgayı boğmaya çalışıyor.

Klasik Marksizmin çağımıza uymadığına vb. dair nutuklar atan bu zavallıların "insancıl" bir dünya için yaptıkları duygulandırıcı çağrılar, gerçekte, gerici güçlerin değirmenine su taşıyor. Bu yüzdendir ki, özellikle ileri kapitalist ülkelerde burjuva radyo ve televizyonları, gazeteleri bu revizyonistlerin her türlü teori, demeç ve söylevlerine vb. yer veriyor.

Revizyonistlerin, bilimsellikten ve yenilikten uzak olan "yeni" teorileri, geçmişte dogmatik bir biçimde savunulan yanlışların daha da büyütülerek bugüne uyarlanmasından başka birşey değildir ve oportünizmin yeni sosyal demokrasiye büyümesini göstermektedir. Nitekim bazı partiler açıkça sosyal demokratlaşıyorlar. Bunun bir örneği Macaristan'da yaşandı. Bu arada parti kapatılarak, "Batılı anlamda bir sosyal demokrat parti" oluşturulmasına karar verildi. Yeni partinin kimliği ise Macaristan Sosyalist Partisi olarak kabul edildi.

Marksizm-Leninizm'i terkederek burjuvazi saflarında yer alan, proletaryanın kazanımlarını birer birer burjuvazinin ellerine teslim eden bu anlayışa bakıp da sosyalizmin bunalımda olduğunu söyleyenler bilinçli kafa karıştırıcılardır. Gerçekte ne sosyalizm, ne de Marksizm-Leninizm bunalımda değildir. Yaşananlar, tam tersine, Marksizm-Leninizmden kopmanın, sosyalizmin gereklerini yerine getirememenin ve gerçek bir işçi sınıfı partisi olamamanın bunalımlarıdır. Yeni sosyal demokrat kafaların yönetimde olduğu partileri bu hainlerden arındırmak ve onları layık oldukları yere, tarihin çöplüğüne gömmek gerekiyor. Bu ise ancak *komünist* alternatifin yaratılmasıyla olanaklıdır. Ve biz inanıyoruz ki dev işçi sınıfı onu yaratacaktır.

Özgür Yayla, İstanbul

Marksizmin temel önermeleri kafadan çıkmış buluşlar değildir

Önyargıs z bakmak yet r

Marksizmin temel önermeleri yaşamın basit ve duru gerçekleridir. Çevrenize önyargısız bakın, bu gerçekleri görürsünüz. Ne var ki, bugün önyargısız bakabilen yalnız işçi sınıfıdır.

Türkiye'de TBKP çevresinden ve bazı aydınlardan, toplumsal yaşamın en basit gerçeklerine bile ters düşen uzlaşma çağrıları duyuluyor, devlet, demokrasi gibi konularda bulanıklık yayılıyor. Öte yanda küçük burjuva devrimci hareketler de yaptıkları yanlışlarla onların değirmenine su taşıyor. Bu durumda Marksizmin bazı temel önermelerini yinelemek yararlı olacaktır.

Devlet nedir?

Devlet, bir sınıfın diğer bir sınıf üzerindeki diktatörlüğüdür. Devleti en kısa biçimiyle böyle tanımladıktan sonra, devletin ortaya çıkışına değinelim.

Engels, *Ailenin Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni*'nde konuyu şöyle açıklar:

"Devlet hiçbir şekilde topluma dışarıdan zorla kabul ettirilmiş bir güç değildir. Hegel'in iddia ettiği gibi ahlaki düşüncenin gerçekliği, aklın tasviri ve gerçekliği de değildir. O, toplumun belli bir gelişme aşamasının ürünüdür. Bu, toplumun kendiliğinden çözümlenmez olan uzlaşmaz karşıtlıklara bölünüşünün itirafıdır. Ama, bu karşıtlıkların, yani ekonomik çıkarları karşıt olan sınıfların kendilerini ve toplumu kısır bir mücadele içinde tüketmemeleri için çatışmayı frenlemesi, düzenin sınırları içinde tutması gereken, görünüşte toplumun üstünde yer alan bir güç gerekli olmuştur. Ve işte toplumun içinden çıkan ama onun üstünde yer alan ve ona gittikçe yabancılaşan bu güç devlettir."

Yukarıdaki alıntıda da anlatıldığı gibi, sınıf karşıtlıklarını uzlaştırmak, nerede, ne zaman ve ne ölçüde nesnel olarak olanaklı değilse, orada devlet vardır. Devletin varlığı sınıf karşıtlıklarının uzlaşmaz olduğunun kanıtlar.

Marks'a göre de, devlet bir sınıfın egemenliğinin örgütlenmesi, bir sınıfın diğer bir sınıf üzerindeki baskı örgütüdür. Sınıfların çatışmasını frenleyerek, bu baskıyı yasalaştıran ve pekiştiren bir düzenin kurulmasını ifade eder.

Devletin neden ortaya çıktığını ve ne olduğunu belirledikten sonra, devlet biçimlerine de kısaca bakalım.

Burjuva devletinin biçimleri

Burjuva demokrasisi:

Burjuva demokrasisi, burjuva diktatörlüğünün üstü örtülü biçimidir. Toprak ve üretim araçları üzerinde özel mülkiyetin varolduğu, sermayenin egemen olduğu her devlet, ne kadar demokratik olursa olsun kapitalist bir devlet ve kapitalistlerin elinde işçi sınıfı ile yoksul köylülüğü boyunduruk altında tutmaya yarayan bir makinadır. Genel oy hakkı, parlamento vb. ise sorunun özünü değiştirmeyen, salt bir biçimdir.

Emperyalist ülkelerde burjuvazi, dünyayı sömürerek elde ettiği süper kârlardan kendi işçi sınıfına, emekçi halkına sus payı olarak kırıntılar dağıtabildiği, bazı demokratik haklar tanıyabildiği için, diktatörlüğünü iyi bir biçimde örtebilmekte, gizleyebilmektedir.

Bizim gibi, emperyalizmin zayıf halkası olan, orta gelişmiş ülkelerin burjuvazileri ise, kendi işçi sınıfına ve emekçi halkına kırıntı dağıtamamakta, dişe dokunur hiçbir demokratik hak tanımamaktadırlar. Bu nedenle bu ülkelerde burjuva demokrasisi hem uzun süre yaşayamamaktadır, hem de devletin burjuva diktatörlüğü olan özünü iyi saklayamamaktadır. Burjuva demokrasisinin gerçek yüzü, en iyi bu ülkelerde yansımaktadır.

Faşizm:

Ülkeye 12 Eylül'le gelen faşizm, halkta biriken tepki nedeniyle, kendi sınırsız yetkilerine burjuva anayasası çerçevesinde de olsa kısıtlamalar getirmek zorunda kaldığı ve bu kısıtlamalar yaşamda da fiilen işlemeye başladığı andan itibaren çözülme dönemine girmiştir ve çoktan çözülmüştür. Bugün, gelişen bir sınıf mücadelesi, devrimci duruma doğru bir gidiş vardır. Bugün ülkemizde birçok devrimci örgüt, dönemi hâlâ faşizm olarak değerlendirerek, gelişen sınıf mücadelesinin önünü tıkamakta, bir üst boyuta çıkmasına engel olmaktadır.

Faşizm burjuvazinin, mali sermayenin en gerici, en şovenist, en emperyalist unsurları eliyle uygulanan açık terörist diktatörlüğüdür. Emperyalistleşme aşamasının karşı-devrimidir. Devrimci durumun olduğu, "ya devrim, ya faşizm" ikileminin gündemde bulunduğu koşullarda, sermayenin çıkarlarını korumak için, devletin yönetimine el koyarak onu yeniden örgütler.

Faşizm tek sesliliktir. Kendi dışındaki burjuva muhalefete bile tahammül edemez. Kendisini sınırsız yetkilerle donatarak, işçiler, emekçiler, devrimciler üzerinde terör estirir. Böylece acil geliş nedeni olan devrimci durumu bastırma, çürümeyi örgütleme görevini yerine getirir.

Proletarya diktatörlüğü

Marks proletarya diktatörlüğünü şöyle tanımlar:

"Kapitalist toplumla komünist toplum arasında, birinden diğerine devrimci dönüşüm dönemi vardır. Bu dönem de, bir siyasal geçiş dönemine, devletin, proletaryanın devrimci diktatörlüğünden başka birşey olmadığı bir döneme tekabül eder." (Marks, *Gotha Programının Eleştirisi*)

Proletarya diktatörlüğü işçi sınıfının devlet olarak örgütlenmesi, sömürücülerin direncini ezmesidir. Devrimin kazanımlarını korumak, sosyalizmi kurmak ve komünizme doğru yol almak için proletarya diktatörlüğü zorunlu bir ihtiyaçtır.

Proletarya diktatörlüğünün birçok işlevi vardır ama en önemli üç özelliği şunlardır:

a) Devrim tarafından devrilen ve mülksüzleştirilen toprak ağalarının ve kapitalistlerin direncini kırmak, onların sermayenin egemenliğini yeniden kurma yolundaki tüm girişimlerini boşa çıkarmak.

b) Tüm emekçileri proletarya etrafında birleştirerek inşayı örgütlemek ve bu çalışmayı sınıfların ortadan kaldırılmasını hazırlama yönünde sürdürmek.

c) Düşmanlara ve emperyalizme karşı mücadele için devrimi silahlandırmak, bir devrim ordusu kurmak.

Bütün bu yazdıklarımız, Marks ve Engels'in de belirttikleri gibi, kafadan çıkmış buluşlar değil, yaşamın basit ve duru gerçekleridir. Çevrenize önyargısız bakın, bu gerçekleri görürsünüz. Ne var ki, bugün önyargısız bakabilen yalnız işçi sınıfıdır.

Devrim Kamberoğlu

Hedeflerimiz belli. Artık parola şu:

Az konuş, çok çalış

1989-1990 örgütsel stratejimiz, bizim için mükemmel örgüt tanımını yapmadan önce şöyle diyor:

"Mükemmel örgüt tanımı örgütten örgüte ve dönemden döneme değişir. Bu tanım örgütsel felsefeyi, stratejinin ve kültürün temel vurgularını içinde taşır."

Bundan sonra stratejimiz, içinde bulunduğumuz dönem için bizlere bir mükemmel örgüt tanımı yapıyor ve böylece ortak bakış açısı çiziyor:

"Bugün partimiz açısından mali kaynaklarını geliştirmiş, yayın çalışmasını yoğunlaştırmış, her düzeyde örgüt dokusunu sıklaştırmış, işçiler ağırlıkta olmak üzere üye sayısını artırmış, parti merkezini güçlendirmiş örgüt mükemmel örgüttür."

İşte partimizin bizlere vermiş olduğu görev, çalışmalarımızda almamız gereken hedef, zorlukların altından kalkabilmemizin yolu budur.

Bizler bu uğurda tüm özverimizle çalışmalıyız. Yapacaklarımız 1989-1990 stratejisinde yazılıdır. Zorluklarla dolu, hatta daha henüz bunalımdan tam çıkamamış olduğumuz bir dönemde, çok konuşmakla değil, ancak çok iş yapmakla başarılı olabiliriz. Onay alın, istediğinizi yapın. Girişken olmak gerek.

Bugün sempatizanlarla en çok tartıştığımız konu yığınsallaşmamızın yollar. Bu durumda eğitim çalışmalarımızda yığın ve insan ilişkileri üzerinde durmamız gerekiyor. Örgütlenirken aktif, sola yatkın, önder olabilecek işçileri ele alarak onlara eğitim ve görev vermemiz gerekiyor. Unutmayalım ki yapacağımız her girişim ve göstereceğimiz her özveri, ülkeyi devrime bir adım daha yaklaştıracaktır. Zorluklar aşılır. Ama bu, önümüze koyduğumuz hedefleri tüm zorluklara karşın başararak, hatta hedeflerimizin de ötesine geçerek olanaklıdır.

Bugüne dek her birim, sekreteriyle oturup bazı hedefler belirlemiştir. Bugün ise o hedefleri en hızlı bir biçimde hayata geçirmeliyiz. Başarımızın ölçütü budur. Hepimiz işi başarmak için biraradayız. Öyleyse başaracağız.

Kadir Budak, İstanbul

Aksaklıkları ortaya koyduk

Merhaba yoldaşlar,
Bir toplantı yaparak, örgütümüzün çalışmalarında uzun zamandır aksayan yanları ortaya koyduk. Bir sonraki toplantıya gerek ekip gerekse tek tek olarak, bu aksaklıklar üzerinde birer raporla gelmeye karar verdik.

Bir sonraki toplantıda yoldaşların hazırladıkları raporları değerlendirdik, temel eksikliklerimizi saptadık ve üç gurupta topladık:

A. Merkez organ temelindeki çalışmada eksiklikler:
1. Zamanında dağıtım aksıyor.
2. Merkez organ doğrultusunda eğitim yetersiz.
3. Merkez organı besleyecek olan yazı, haber, fotoğraf, enformasyon vb. gibi kaynakları göndermede yetersiziz.

B. Eğitimde eksiklikler:
1. Genel eğitimlere hazırlıklı gelme alışkanlığı zayıf.
2. Yan eğitimler (yani gurup eğitimleri) kaymış durumda.
3. Çıkmış yayınların yeniden okunmaması ve aramıza yeni katılan yoldaşların bu yayınları okumasını örgütlememe sonucunda ideolojik zayıflama oldu.

C. Derneğin çalışmalarında eksiklikler:
1. Kültürel faaliyetlerin aksaması.
2. İnsan ilişkilerinde zayıflık.
3. Yığın ilişkilerinin eyleme yeterince yansımaması.
4. Dernek yönetiminde işbölümünün düzgün işlememesi ve aktüalite üretememesi.

Bu saptamalardan iki gün sonra bir toplantı daha örgütledik ve bu kez eksikliklerimizi gidermeye yönelik somut hedefler doğrultusunda tartıştık ve kararlar aldık. Aldığımız kararlar şöyle:

1. Merkez organ dağıtımının tek elden yapılması ve bu yoldaşın dağıtım raporlarını düzenli olarak hazırlaması.
2. Merkez organ temelinde eğitimin yaygınlaştırılması.
3. Her yoldaşın merkez organı beslemesi ve bunun için arası onbeş günü geçmemek üzere merkez organa yazı yazması.
4. Yan eğitimlerin oturtulması, ortak tavır belirlemedeki eksikliğin giderilmesi.
5. Dernek yönetim kurulunun toplantılarını ve gündemini önüne koyduğu hedefler doğrultusunda yapması.
6. Dernek yönetim kurulunun yığın ilişkilerinde yoldaşlara somut hedefler göstermesi.

Bu kararlar doğrultusunda her yoldaşa ayrı ayrı sorumluluklar verildi.

Bu saptamaları yapmak yetmiyor, Türkiye'de gelişen sınıf mücadelesine Fransa örgütü olarak gereken katkıyı yapabilmek için önümüzdeki dönem çalışmalarımıza ışık tutan bu kararları günlük yaşamda uygulamak, geçmiş dönemde edinilmiş bazı alışkanlıkları ayıklamak gerekiyor.

Yoldaşlar,
Her ne kadar Türkiye'de gelişen sınıf mücadelesinin doğrudan içinde değilsek de, Avrupa örgütlerinden biri olarak bu mücadeleye yapacağımız katkı düne oranla bir kat daha artmıştır.

Türkiye'deki parti örgütlerimize, yoldaşlarımıza ve de en önemlisi sınıfımıza sağlayacağımız maddi, manevi, her türlü katkı, devrime giden yolda bize düşen önemli bir görevdir. Bu temelde yürüteceğimiz çalışmaları yükseltmeliyiz, düne oranla daha da büyük özveri göstermeliyiz.

Bugün komünizme gelen saldırıları durdurmak, sınıfımızı utkuya ulaştırmak için, TKP'yi daha da güçlendirelim.
Yaşasın TKP!
Yoldaşça selamlarımızla.

Ali Keser, A.Yoldaş, Z.Çakır, Paris

Yoldaşlık, ne geçici yol arkadaşlığına, ne arkadaşlığa, ne de kardeşliğe benzer

Yoldaşlık bir başkadır

Parti aynı görüşleri paylaşan, partisinin ilerlemesi ve yığınlarla birleşmesi için partinin çizdiği yolda, elinden gelen herşeyi yapmaya çalışan yoldaşların birliğidir. Partide yoldaşlık bir vücuttaki etle kemik gibidir. Bu nedenle:

Yoldaşlık, yoldaşının ilerlemesi için, onun düştüğü yanlışları kişiliğe yönelmeden eleştirip, düzeltip, onu partiye yararlı bir çalışma yapabilecek düzeye getirmek için elinden gelen herşeyi seferber etmeyi gerektiren bir anlayıştır.

Yoldaşlık ahbaplıkla, dostlukla karıştırılmamalıdır. Bir komünistin çok sevdiği dostları da vardır. Ama o dostlarıyla fikir ve amaç birliği eksiktir. Onları sevse de, parti çalışmasında yer alan yoldaşlarıyla karıştırmamalıdır. Yoldaşlıkla, arkadaşlık başka şeylerdir.

Yoldaşlık ilişkilerinde, herhangi bir yoldaş, kendisini ilerletmek amacıyla yapılan bir eleştiriyi beğenmediği zaman, ya da bu eleştiri kafasına yatmadığı zaman, arkadaşlıkta olduğu gibi sinirlenme, toplantıyı terketme gibi bir davranışlara giremez. Yapılan eleştiri ona yanlış gelse bile giremez. Eğer ortada bir yanlış varsa, yoldaşlar konuşur, eleştirir, eleştirilir. Eleştiriye açık olunur ve sonunda yanlış olan şey düzeltilmeye çalışılır.

Arkadaşlıkta bu her zaman böyle olmayabilir, çünkü arkadaşlar aynı amaç ve yol için biraraya gelmemişlerdir. Ortak eğilimleri ve sevebildikleri ortak şeyler için biraradadırlar. Yoldaşlıkta böyle değildir. Kişisel eğilimlerimiz bir olmasa bile, birbirimizi kişi olarak yeterince tanımasak bile, birbirimizi korumak, kollamak zorundayız. Çünkü, ortak düşmana karşı aynı partinin ideolojisi doğrultusunda birlikte mücadele etmekteyiz.

Kullandığım kelimelerden yanlış bir anlam çıkmasın. Parti terbiyesini almış ve komünistliği kavramış insanlar da birbirleriyle iyi dost olmak için elden gelen çabayı göstermelidirler. Hepimiz bu çabayı göstermeliyiz.

Bütün yoldaşlarıma candan selam ve sevgilerimi iletir, mücadelemizde başarılar dilerim.
Komünist selamlarımla.
Tek büyük işçi sınıfı!
Tek yol devrim!
Tek silah TKP'miz!

Muzaffer Savaşçılar, Paris

L komotif'i bakımdan g çirdik

Merhaba yoldaşlar,
Uzun bir süreden beri merkez yayın organımız *İşçinin Sesi*'ne yazı göndermedik. Bu bizim merkez yayın organıyla zayıflayan bağımızı göstermektedir.

Yaptığımız toplantılarda karar aldık ve zayıflayan bağımızı güçlendirmeyi, merkez organımıza düzenli yazı yazmayı önümüze hedef olarak koyduk. Toplantılarda aldığımız kararları çekiştirmeden uygulamak ve partimizin stratejisini gerçekleştirmek için kendimizi silkelemek gerektiğini bir kez daha topluca gördük.

Türkiye'de ve dünya sosyalist sisteminde olanları izleyip, köprü başı olan Avrupa ülkelerinden Türkiye işçi sınıfına somut destek vermeliyiz. Bu bilinçle ve inançla yükselen sınıf mücadelesinde yer almak bizim görevimizdir. Kişisel sorunlarımızı arka plana atmayı, sınıf mücadelesine sarılarak, bu mücadelede aktif yer alarak olanaklı kılabiliriz. Kendi sorunlarımızı örgütsel işlerin önüne koyarsak yanlış olur. Kişisel sorunları arka plana itemezsek, birbirini yaratır. Bu sorunlar bitmez. Arka planda onlarla cebelleşeduralım, en başta partimize sarılalım ve bu silahla düşmana vuralım.

Tek silah parti, tek yol devrim!

Lokomotif, Fransa

Kararlara gönülden katılıyorum

Değerli yoldaşlar,
Bu benim size ikinci yazışımdır. Daha önce, yazdığım bir şiiri göndermiştim. Bu şiir toplumsal içerikli olarak yazdığım ilk şiirimdi. Yazdıktan sonra yoldaşlarıma okumuştum, onlar gazeteye göndermemi önermişlerdi, ben de göndermiştim. (Şiiri aldık, sağolasın. Yer sorunu olmayan bir sayımızda basmak üzere tutuyoruz *-İ.S.)* En kısa sürede size, yazdığım öteki şiirleri de göndereceğim. Şiirlerimle ilgili düşüncelerinizi ve eleştirilerinizi beklerim. Böylece şiirlerimde yanlışlar varsa, bunları daha kolay düzeltir, kendimi geliştiririm.

Bundan sonra size sık sık yazacağım. Zaten buradaki çalışmalarımızı değerlendirmek için yaptığımız toplantıda, en önemli eksiklik olarak merkez yayın organımızla ilişkilerimiz saptandı. Merkez yayın organımızla yoldaşların ve sempatizanların ilişkilerini güçlendirmek için her bir yoldaşımızın ve sempatizanımızın, gazeteye düzenli aralıklarla haber, yazı yazmasına karar verdik.

Böylece tek tek her birimizin gazetemizle somut bir ilişkisi olacak. Buradaki çalışmalarımızı gazetemize sürekli iletebileceğiz. Bunu aksatmadan yapabilmek için bir denetim mekanizması da kurduk. Amacımız herbirimizin gazetemize yazı yazmasını alışkanlık haline getirmek. Bu aynı zamanda bizim için bir eğitimdir. Burada alınan kararlara gönülden katılıyorum, onları aksatmamaya çalışacağım. Şimdilik yazacaklarım bu kadar.

Çalışmalarınızda üstün başarılar diliyor, saygılar sunuyorum.

Ayşe Çotuk, Paris

Tekgıda-İş Adana bölgesinde dönen dolaplarda il seçim kurulu, mahkeme, hepsi ortak, yine de:

Kararlı mücadele kazanır

Tekgıda-İş işçileri, sınıfsal sezgileriyle doğruları yakalayarak kıyasıya bir mücadele veriyorlar. Bu arada da, ikircimsiz dövüşen, zıpkın gibi liderler yaratıyorlar.

Tekgıda-İş Sendikası, Adana bölgesinin en büyük ve en hareketli sendikalarından birisi. Gıda işçilerinin şu an en büyük ve acil sorunu sendika yöneticileri. Özellikle 4 no'lu şube ile Adana merkez bölge başkanlığı, işçilerin içlerinde kanayan bir yara gibi.

Adana bölgesinde Tekgıda-İş'in 8 bin üyesi, Adana bölgesine bağlı 11 şubesi var. En büyük şubesi, 1400 işçinin çalıştığı Tekel sigara fabrikasında örgütlü olan 1 no'lu şube. İkincisi 4 no'lu şube. Bu da, 1150 işçinin çalıştığı Tekel yaprak bakımevinde örgütlü. Adana bölgesine Mersin ve Gaziantep'teki şubeler de bağlı.

Adana bölge merkez yönetiminin şu an başkanı olan Erhan Çiftalöz, 25 Kasım 1979'dan beri başkanlık yapıyor. 4 no'lu şubenin başkanı da, onun hanımı Reha Çiftalöz'dür. O da 8 yıldan beri başkan. Bölge merkezinin garantisi bu şubede. En çok delege bu fabrikadan çıkıyor. Kendileri de yönetime o fabrikadan gelmişler. Bunlar 1979'dan beri türlü türlü ayakoyunlarıyla, dalaverelerle yönetimdeler. İşçiler bu yönetime çok büyük tepki duyuyorlar. Kendiliğinden örgütlendiler ve son delege seçimlerinde muhalefet olarak yönetimin karşısına çıktılar.

Bu son seçimleri en ince ayrıntılarına kadar anlatmak, işçilerin sesini *İşçinin Sesi*'nde duyurmak istiyoruz.

30 Ekim 1988'de 4 no'lu şubenin delege seçimleri başladı. Seçim demokratik bir biçimde yapılmadı. Yönetimdekiler, çarşaf liste hazırlayıp, 82 delegenin adını yazıp işçilere sundular. Kendi istediğinizi de yan tarafa yazabilirsiniz dediler! Muhalefet, yapılan oyunun son anda farkına vardı ve kendi listesini ayrıca hazırlayıp matbaada bastırdı.

Yapılan delege seçiminde 635 oy muhalefete, 280 küsur oy da yönetime çıktı. Olay noter huzurunda tespit edildi. Seçim düpedüz kazanıldığı halde, bölge merkezi kendi denetimlerinde hazırlanmadığı için, vb. vb. nedenlerle muhalefetin listesini kabul etmedi ve seçimi iptal etti.

Muhalefet genel merkeze durumu bildirdi. Genel merkez kendilerinden, biri Hüseyin Karakoç olmak üzere iki kişinin gözetiminde seçimin yeniden yapılmasını kabul etti ve iki ay içinde yapılsın dedi.

27 Ocak 1989'da seçim yenilendi. Seçime yine çarşaf listeyle gidildi. Yalnız liste ikiye bölünerek, pembe tarafa yönetimin aday gösterdiği 82 delegenin, yeşil tarafa da muhalefetin 82 delegesinin adı yazıldı. Genel merkezin gözetiminde yapılan seçim sonucunda muhalefet 655, yönetim 280 oy aldı. Başkan Erhan Çiftalöz de dahil olmak üzere herkes listeyi imzaladı.

Seçim cumartesi günü fabrikada oldu. Pazartesi günü Erhan Çiftalöz kendilerinin daha önce iptal edilen delege seçiminde çıkardıkları listeyi ilçe seçim kuruluna onaylattı. Mahkemeden de 4 no'lu şubenin genel kurulunun yapılması için karar çıkarttı. Şubenin genel kurulu şubatta yapıldı ve daha önce kendi listesindeki delegelerle yönetim seçildi. Tabii Reha Çiftalöz yine başkan oldu.

Akıl almaz ayak oyunları, bu kadar da değil. Bölge merkezi, delege seçimlerini muhalefetin kazandığını anladığı an, diğer şubelerin başkanlarını toplantıya çağırıyor. Onların muhalefetin kazandığından daha haberleri yok. Erhan Çiftalöz tehditle, şantajla, şube başkanlarını kafaya alıyor. "Birliği" bozan davranışlar olmasın, sözünden dönen çıkmasın diye de 5 milyonluk açık senet hazırlayıp bütün başkanlara imzalatıyor. Kendi koltuğunu böyle garantiye alıyor. İşçiler bunu duyunca, Erhan'ı bıçakla tehdit ederek, şube başkanlarının imzaladığı senedi geri alıyorlar.

Bunun yanısıra, 4 no'lu şubenin seçimlerinde hakkı olmadığı halde bölge başkanı bile gidip oy kullandı. Oy kullanmaya, başka yerlerden adamlar getirdiler. Bununla da yetinmeyip, muhalefetten adam dövdürmeye, bazı sol kalıntılarını da kullanarak muhalefetteki demokrat, ilerici kadroları susturmaya kalkıştılar. İşin ilginç yanı, çevreye işçi dostu, gerçek sendikacı görünmek için, kendini bilerek gözaltına aldırdı.

Erhan Çiftalöz, bölgeye bağlı şubelere ilişkin sahte yemek vb. masraf faturaları düzenleyip, zimmetine para geçiriyor ve işçilerin paralarıyla kumar oynuyor. Gece hayatı da cabası. Bunları yaptığı yetmiyormuş gibi, en keskin devrimci benim diyor. Bunlar dedikodu değil, hepsinin elimizde tek tek belgeleri var. Neyse biz yine seçimi anlatmaya devam edelim.

4 no'lu şubenin genel kurulundan sonra muhalefet, 655 işçinin imzasını toplayarak Tekgıda-İş'in genel merkezine iletti. Bundan sonra da iki otobüs işçiyle İstanbul'a, genel merkeze gidildi. İşçinin bu kadar sıkıştırılması, işin ucunu bırakmaması, genel merkezi de ürküttü ve genel merkez harekete geçti.

Bir fabrikaya, bir de Adana bölge başkanlığına bizzat Orhan Balta'nın ve genel sekreterin imzalarını taşıyan birer resmi yazı iletildi. Fabrika müdürlüğüne, "4 no'lu şubenin yönetimine seçilenler genel merkezimizce tanınmıyor sizin de sendikal muhatap almamanızı önemle rica ederiz" dendi. Bölge başkanlığına da, artık 4 no'lu şube yönetiminin tanınmadığı, yöneticilerine aylıklarının ödenmeyeceği, para yardımı yapılmayacağı, her türlü resmi ilişkinin kesileceği bildirildi.

Genel merkez 4 no'lu şubeyi hukuken kapatamıyor. Bunun yerine müteşebbis heyet atadı ve 7 no'lu şubeyi açtı. Bütün mal varlığıyla ve üyeleriyle birlikte 4 no'lu şubenin 7 no'lu şubeye devredilmesini istedi. Bunu da hem işverene, hem bölge başkanlığına bildirdi. 7 no'lu şubenin yönetimine muhalefetten işçileri atadı.

Muhalefet, tüm işçilerle birlikte, 4 no'lu şubeden yönetimi, yani Reha Çiftalöz'ü çıkartıp 7 no'lu şube olarak oraya yerleşti. İşçiler tabelayı indirip, yazıyla 7 no'lu şube diye yazdılar. 100-150 işçi 15-20 gün sürekli sendikada bulundular. Bunun üzerine bölge yöneticisi, mahkemeden genel merkeze karşı karar çıkartarak, 7 no'lu şubeye tedbir koydurdu. İşçileri icra yoluyla çıkarttı, kendi hanımını yeniden oturttu. Yalnız işçilerden korkularından sendika binasına 4-5 gün adım atamadılar.

İşçiler müthiş kızdılar, öfkelendiler. Erhan ve Reha Çiftalöz'ü o an ellerine geçirselerdi sanıyoruz ki parçalarlardı. Zaten bu karı-koca o zamandan beri, ne 4 no'lu şubeye ne de Tekel yaprak bakımevine bir daha adım atamadılar, hâlâ da atamıyorlar. İşçiler, 4 no'lu şubenin atadığı baştemsilciyi döverek, kabul etmediklerini gösterdiler. Bütün yaptıkları yetmiyormuş gibi, bölge başkanı, 7 no'lu şubeyi açtığı için genel merkezi mahkemeye verdi. Şu an mahkeme devam ediyor. Muhalefet de Adana bölge başkanlığını mahkemeye verdi, ama mahkeme red kararı aldı.

Son durum kısaca şöyle: 4 no'lu şubenin yönetimindeki bazı arkadaşlar muhalefetten yana tavır alıp istifa etmeye başladılar. Fabrikada da işveren muhalefeti ciddiye alıyor, almak zorunda kalıyor. 7 no'lu şube masasını işyerine taşıyarak orada çalışmalarına devam ediyor.

Tekgıda-İş işçileri, sınıfsal sezgileriyle doğruları yakalayarak kıyasıya bir mücadele veriyorlar. Bu arada da, ikircimsiz dövüşen, zıpkın gibi liderler yaratıyorlar. Bu liderler öncülüğünde, sendika şubelerini çatır çatır ellerine geçirirken, bir yandan da sendikal mücadelenin tek başına yetersizliğini görüp, işçi komisyonları oluşturuyorlar, siyasal, yığınsal eylemlere hazırlanıyorlar. En önemlisi, bu işçi liderleri TKP'yle kucaklaşıyorlar

Devrimin de partinin de güvencesi işçilerdir.

İşçiler TKP'ye!

Şirin Birdal, Alişan Gezmiş, Adana

İşçilerin kararlılıkla yürüttükleri grev 300. gününü aştı

Zafer Akgübre işçilerinindir

Akgübre işçileri de İsdemir işçileri gibi, "öyle de açız, böyle de, hiç olmazsa onurlu bir mücadele veriyoruz ve öğreniyoruz" diyorlar. Böyle dedikleri için de kazanacaklar.

Mersin'de 300 günü aşan bir grev sürüyor: Akgübre grevi.

674 işçinin çalıştığı Akgübre işletmesi, Kuveyt + yerli tekelci sermaye mozaiğinin devletle içiçeliğini sergileyen ilginç bir örnek. Türkiye'de gübre üretiminin yüzde 30'unu bu işyeri karşılıyor, yani gübre sektöründe stratejik önem taşıyan bir işyeri.

Grevin kilitlendiği madde sayısı 44. Ağırlığını ekonomik istemler oluşturuyor. İşyerinde, grev öncesinde on yıllık işçi bile net 160-170 bin lira alıyormuş. Yani ücretler asgari ücret dolayındaymış. İşçiler on ay önce brüt 500 bin dolayında aylık istemişler. Kiplas'ın verdiği ise 300 bin brüt. Mersin Petrol-İş'in belkemiğini bu işyeri oluşturuyor. Ve işçilerin sendika ile arası pek iyi değil. İşçiler sendikadan bağımsız bir grev komitesi kurmuşlar.

İşçilerin, ağırlığıyla kendi güçleriyle yürüttükleri bu grev için çeşitli yardım kampanyaları açıldı. Çeşitli belediyelerden yardım geldi. Sosyal demokrat belediyeler, işçi düşmanı yüzlerini maskelemek için ağlayarak, sızlayarak, aylardır süren greve yardım yarışına girdiler.

Petrol-İş Mersin şubesinin sosyal demokrat yöneticilerinin de belediyecilerden aşağı kalır yanları yok. Grevle dayanışmayı kararlılıkla örgütleyecekleri yerde, grevin "ideolojik olmadığının" ağlaşmasını yapıyorlar.

Çukurova bölgesinde sınıf dayanışması alışkanlığı çok düşük. İşçi geri ya da isteksiz olduğundan değil, sendikada yuvalanmış bazı köstebekler dayanışmaya yanaşmadığından.

Grevci Akgübre işçileri herşeyden önce haklılıklarına inanıyorlar ve kendi güçlerine güveniyorlar, bu güvenle mücadele ediyorlar. Grev daha şimdiden, 12 Eylül sonrasında, en kalabalık işçi gurubunun yaptığı, en uzun grev olarak tarihe geçti. Uzun grevler elbette işçilerin istedikleri bir yöntem değil. *Cumhuriyet*'te yazan Şükran Ketenci de doğru bulmuyor.

"Batılı sendikacılar sohbet içinde bizde aylar yıllar süren grevlerin olduğunu duyduklarında şaşkınlıkla gözleri açılıyor. 'Aylar süren grev olur mu? Aylar süren grev öncelikle işçiye zarar verir. Grev ne kadar kısa olursa o kadar başarılı olur. En iyisi işveren için kritik günler, hatta kritik saatler seçilerek yapılan grevlerdir' diye itirazda bulunuyorlar." (Şükran Ketenci, *Cumhuriyet*, 16 Kasım 1989)

Şükran Ketenci, "Akdeniz gübre grevi ve unutulan grevler" başlıklı uzun yazısına şöyle devam ediyor:

"Günlerle değil aylarla ve hatta yıllarla grev yapan işçi, grev hakkını kullanamadığını, daha doğrusu kullandığının gerçek hakkı ile bir ilişkisi olmadığını nasıl algılayabilir ki? Onun algılayabileceği olsa olsa grev istemenin, greve karar vermenin, aylarla ailesi ile birlikte açlığa mahkum edilme ile eş anlamlı olduğudur."

Yazının başından sonuna mücadelenin içini boşaltma, işçileri de koyun yerine koyma çabası var. Bugünkü Türkiye koşullarında işçiye, grev uzun sürüyor, aç kalırsınız, uzun grev yapmayın diyen bir kafa işçi dostu olamaz. Biz çelik işçilerini dinledik. "Öyle de açtık, böyle de açız" diyorlardı. Uzun grevin sakıncalarını en başta işçiler biliyorlar. Herşeyi bilerek, başından kabullenerek greve başlıyorlar. Uzun grev pahasına, grev hakkını inatla kullanıyorlar.

Liberaller grevler hakkında yazılar döşenerek, işçiye dost görünmeye çalışıyorlar. Aynı liberaller, sendikalarda da, işçiler tam greve çıkacakken, başlıyorlar "yasalar, ah şu yasalar" demeye. Sonra, "zaten sendikanın parası da yok" diyorlar. İşçiler yine de grev deyince, "zaten isteklerimizi kabul etmezler" diyorlar. "Neden" diye sorulduğunda, "Kiplas'ın, hükümetin ilke kararı var, mümkün değil" diyorlar.

İşçi sınıfı gün geçtikçe ilerliyor ve düşmanını tanıyor. Vuruyor, vurdukça öğreniyor. Sendikasını koruyor, birliğine sahip çıkıyor. Sendikal demokrasiyi yükseltiyor. Sınıf mücadelesi bu. Hiçbir mücadele sonuca özverisiz ulaşmaz.

Akgübre grevi herşeye rağmen yürüyor. İşveren sendikası Kiplas işçilerin evlerine birer mektup yollamış, "işyerini kapatırız" demiş. İşçiler de işyerinin önünde bir toplantı düzenleyip mektupları yakmışlar. İşyerini kapatma tehdidi tutmayınca, bu kez şirket sermaye artırımına gitmiş.

İşçilik maliyetinin yüzde 2,4 gibi gülünç bir düzeyde olduğu bu işyerinde işçiler, paylarını artırma kavgası veriyorlar. Bir işçinin deyimiyle, bu süreçte "hızlandırılmış üniversite" okuyorlar. Dostu düşmanı tanıyor, bilinçleniyor, bildiriler hazırlıyor ve sendikada da sendikal demokrasi bayrağını yükseltiyorlar.

Zafer Akgübre işçilerinin olacaktır!

M.Kaplan, Adana